1986 оной апрелиин

УНШАГШ... онирхохо ...айхат

ДААРАДАГГҮЙ НЮСЭ... hАБАРНУУД

ХОСОРОЛГОНООНЬ АРШАЛХЫН ТУЛА

УУРШЬЕ ТАМАРА — АЛЬБАТРОС

...НАТУРАЛИСТ» ...нялшаа абтаба.

Редактор ...АРМАЕВ.

...АНАЛАА НЭГЭДЭЛГЫН hАЙНДЭРӨӨР!

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной ...21-hээ гарана | № 102 (17225) | 1986 оной майн 1, четверг | Сэн 3 мүн.

Р. АБИДУЕВАЙ зураг.

...ТА НАЙДАМТАЙ ЖАГСААЛДА

...зуун жэлэй саана найман часай ...үдэр тогтоохо эрилтэ табиhан Хой...рикын хүдэлмэришэд олон зоной ...татай стачка болон жагсаалнуудые ...бэлэй. Урихан хабарай энэ үдэр, ...ын, ажалшадай hаналаа нэгэдэл...хоорондын үдэр гээд тэмдэглэг...болоhон юм.

...hээр алар зуун хабарнууд, Майн ...зуун жабхаланта hайндэрнүүд ...нуудай болон лозунгнуудай намил..., Май, Ажал, Эб найрамдал ...уряа доро, ажалшадай hаналаа нэ...рисэhэн дүлэн соогуур үнгэршэбэ. ...рон соо түрүүшын маёвконуудhаа ...hан энэ hайндэр мүнөө бүгэдэ ара...жэ шанартай болонхой. Тиимэhээ ...далайhаа Номгон океан хүрэтэр, ...икын республиканuудhаа Чукоткын ...рал хүрэтэр, Хойто Мүльhэтэ ...hаа Хара далай хүрэтэр, ...кинай хушуунhаа Кушка хото ...ха хаанагүй бүгэдэ совет арад, ...бултадаа ажалдаа, hуралсалдаа ...амжалтануудые түйлан, баяр баяс...гаар, hүр жабхалантайгаар ёhолон, ...дэрые угтадаг гээшэбди.

...оной солото Май өөрын онсо ...шанартай байба. Юуб гэхэдэ, Совет...юзай Коммунис партиин түүхэтэ ...съездын болоhон жэлдэ hайндэр..., урдань шэнхинэhэн Майнуудhаа ...бшуу. Партиин сэсэн мэргэн уда... доро оронойнгоо социально-эко...ка хүгжэлтые хурдадхалгын, бүхы ...ри шэнэдхэн хубилгалгын асари ехэ, ...ы удха шанартай хараа түсэбүү...бэлүүлжэ эхилбэ. Манай ажабайда...шье талада hайн hайхан нүлөөгөө ...и съездын шиидхэбэринүүдые бэе...үүн бүхэнэй, коллектив бүхэнэй нэрэ ...хэрэг боложо, ажалшадай, бүхы ...рядай эдэбхи үүсхэл, хэшээл. орол...бадараана.

...соомнай тон хурсаар тодоржо ...үндэhэн хубилалтануудай охин га... ...уласхоорондын шахардуу, бэрхэ...үбэтэй байдалда, үйлэ хэрэгүүдтэ ...ашатай нүлөө үзүүлхэ аабза гэжэ ...бултадаа найданабди. Коммунис ...Совет правительствын эб найрам...залан шууд гадаадын политика улам ...жотэй, урагшатай байжа, эрхэ сү...дабжэлтэдэ эрмэлзэн тэмсэhэн ара...хэрэгтэ нүлөө үзүүлхэ ёhотой гээд ...дай hаналаа нэгэдэлгын уласхоо...hайндэрэй үедэ этигэнэбди.

...дэлхэйн зоной, хүн түрэлтэнэй аша ...харюусаhан, зорюулагдаhан поли... урагшатай байлгада хүн бүхэнэй габ...бүтээсэ ехэтэй, шанар hайнтай ажал ...удха шанартай. Юуб гэхэдэ, со...харша хүсэнүүд экономическа ...эрэгэй ехэ хүсэ шадалаар найдам... «тулгалагдаhан» политикыел ха...абаха, анхаралдаа оруулха байна

...ол хадань үдэр үдэрэйнгөө эсэшэ ...үй габшагай ажалаараа Эхэ оро...хүсэндэ хүсэ нэмэжэ байhанаа ...Майн Нэгэнэй үдэртэ зорюулагда...габшагай ажалай вахтада жагсаабди. ..., республикын промышленность, ..., хүдөө ажахы болон бусад hалба...нёдондонойхидо орходоо hайн ...түйлагдаа гээд мэдүүлхэ дүүрэн ...абди.

...элхэдэ, промышленна предприяти...ай товарна продукци гаргаха нэгэдэ...арталайнгаа түсэбые 101,7, продукци ...далгаа 101,7, ажалай бүтээсэ дээшэ...дэабариия 102,2 процент дүүргэhэн ...Промышленнэ 189 предприятиин ...гэхэ гү, али 6,4 процентнь түсэ...түйсэд дүүргэжэ шадабагүй.

...ажахын продукци худалдаха ян...ртын дэабаринууд мүн лэ дүүргэг...Миха тушаалга 107, hү — 104, үндэ...107 процентдэ хүргэгдэбэ.

...канско прииснын, «Татарский ключ» ...карьероуправлениин, «Ирокинда» гэжэ ...рельс тагналгын 32-дохи поездын, ...«мясоагропром» «Бурятмолагро...«Байкалрыбпром» нэгэдэлнүүдэй, ...нэнэй продуктнуудай ...ваалениин, киномеханическа ...той болон бусад коллективүүд Майн ...ай урдахи ажалай вахтада горитой ...алтануудые түйлажа, эрхим бэлэгүүд...эр энэ hайндэрые угтаба, ажалшадай ...ёhолопой жагсаалай манлайда ябаба. ...Хойто-Байгалай, Баргажанай, Сэлэнгын, ...районуудай ажахынууд гүрэндэ ...худалдалгаяа эрид дээшэлүүлбэ. Ха... Баунтын, Яруунын, Хойто-Байгалай, ...гын районууд hү абалгаяа хэнhээшье ...нэмээбэ. Ивалгын райондо үнеэн ...hоо дунда зэргээр 519, Түнхэндэ — ..., Кабанскда — 501, Бэшүүртэ — 484 ...грамм hүн hаагдаа. Харин республика ...дунда зэргээр 427 килограмм hүн

үнеэн бүриhоо hаагдажа, нёдондоной түрүүшын кварталайхида орходоо 58 килограммаар ехэ болоно. Гадна түл абалга кёдондонойхиhоо ехэ болобо. Онсолходо, тугал абалга 5, поршоонхо—25, хурьган—45, унага абалга 15 процентээр дээшэлhэн байна бшуу. Адууhа малай гарзалалга үсөөрүүлэгдээ.

Алдарта Майн Нэгэнийе урагшатайгаар, амжалтатайгаар угтажа байхадаа, урдань ушарhан гээгдэлээ дабажа, саашаа дабшаха, хүгжэлтынгээ шэнэ шатада гараха замдаа түрүүшын алхамуудые хэжэ байнабди гээд ойлгонобди. Тиимэhээ hайндэрэй баярай охин соо бидэнэрые омогорхуулпан амжалтануудайнгаа удха шанарые дан доройтуулангүй, үлүүсэ ехээр ургэнгүй, бии байгаа дутуу дундануудаа дабаха, шэнэдхэн хубилгалгын замаар дабшаха, хурдадхалга хангаха хараа зорилгонуудаа элеэр хаража, мүнөөдэр, үглөөдэр, саада үдэр юу хэхэ байhанаа тодоор ойлгожо, бүтээсэ ехэтэй, шанар hайнтай, габшагай ажал бурьялуулаял!

Ямаршье ехэ хэрэг бэелүүлхэдэмнай түрүүшын табан жэлнүүдэй баатар габьяата үеhөө эхилээд, түрүү, габшагай хүнүүдэй ажал, хүдэлмэришэ зоной гүн соо түрэhэн дүй дүршэлынь илалта, түйлалтануудаймнай нүлөө ехэтэй нүхэсэл болодог бэлэй. Стаханов, Кривонос, Бусыгин, Ангелина, Виноградовануудай алдарта хэрэгүүд уг залгамжын hайн hайхан заншалаар дамжан, мүнөө болотор үргэлжэлжэ, улам үргэдэнэ, ажалша хүнэй алдар солые аяар дээрэ үргэнэ.

Хүдэлмэришэд З. П. Аносова, В. Ц. Санданов, И. А. Абзаев, А. А. Степанов, Л. Н. Гончикова, О. В. Белых, В. К. Рубцов, В. А. Находкин, М. И. Побоков, Г. Н. Матренин, Ф. Н. Бакшеев, Л. Е. Федотова, Е. С. Гомбоева, хонишод Д-Н. Б. Сундуев, Г. М. Бимбаев, И. Б. Ербаев, механизатор Г. Н. Иванова, БАМ-ай суута барилгашад Н. П. Дроваль, А. В. Бондарь, В. М. Аксенов, оёдолшон Л. В. Зангеева, врачнар Т. Г. Шапбаева, Г. И. Тепляшин, Е. Н. Цыбиков, багша М. Ч. Гармаева, зохёохы ажалтан К. И. Базарсадаев, Д. Ц. Дашиев, Г. Б. Шойдагбаева, Л. П. Сахьянова, Д. Б. Сангажапова, Д-Н. Дугаров, М. Б. Эрдынеев, Г. Г. Васильев, Н. Г. Дамдинов, Ц. Р. Галанов, Б. П. Ямпилов, Б. О. Цырендашиев болон бусад түрүүшүүлэй ажал хэрэгүүдэй аршаан булагтал хүсэтэй, дэмбэрэлтэ нүлөөн доро манай амжалтанууд түйлагдаа гэбэл багаханшье алдуу гарахагүй.

hүр жабхаланта оршон байдалда, hайхан хүгжэм доро үнгэржэ байhан жагсаалнуудай манлайда ябаhан ажалай түрүүшүүлдэ алдар соло! Тэдэнэрэй гайхамшагта амжалтануудые бултанай түйлэхаар болгохын тулада горитой хүдэлмэри ябуулха зорилготойбди. Юуб гэхэдэ, ажалай түрүүшүүлэй, шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй баян дүй дүршэл хэзээдэшье дундаршагүй ноосо баяшгнай ха юм.

Манай ороной экономическа хүсэ шадалые улам арьбадхаха зорилго бодото дээрэнь бэелүүлжэ байhан ажалша хүндэ үзүүлэгдэдэг анхарал оролдолгые саашадань үргэдхэхэ, ажалша хүнэй аша туhада сүм зорюулагдаhан социальна политика партимнай баримталдаг. Ажалша хүндэ манай орон соо олгогдоhон эрхэнүүд болон түлеолгэнүүд тухай зуун жэлэй саана дарлагшадтай тэмсэлдэ бодоhон американ хүдэлмэришэд ой ухаандаашье оруулхагүй байгаа. Харин мүнөө хүдэлмэришэд болон тариашадай гүрэн соо бодотоор бэелhэн ёhотой эрхэ сүлөө тухай, амгалан тайбан байдал тухай, дундаршагүй зол жаргал тухай, зохёохы, зоной аша туhада дүүрэнээр зорюулагдаhан ажал тухай юрын юумэн мэтээр хэлэдэгбди. Зүгөөр Эхэ оронаймнай эрхим хүбүүд, басагадай хэдэн олон үеын түлоолэгшэдэй эрэлхэг тэмсэлэй ашаар эдэ бүгэдэ түйлагдаа, дээрэ үргэн ябадаг нангин түгнэй улаан үнгөөр дэмы будагдаагүй гээд ойлгонобди.

Байгаалиин hэргэн шэнэлэлгын үе сагай жабхаланта hайндэр, Майн Нэгэн дэлхэй дээгүүр батаар алхална. Май, Ажал, Эб найрамдал гэhэн гүн удхатай үгэнүүд элдэб шажантай, үзэл бодолтой, ондо ондоо яhанай зониие нэгэдүүлээ. Юуб гэхэдэ, хүн түрэлтэнэй ерээдүй эдэ үгэнүүдэй гүн удхатай таhаршагүй нягта холбоотой ха юм.

Майн Нэгэн хоёр ондоо үзэлтэй болгогдон хубаарилагдаhан газар дээгүүр алхалжа, ажалша зоной арюун hанал бодолые нэгэдүүлэн, «Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!» гэhэн уряагай гүн удха ойлгосотой болоно. Тиимэhээ ажалша дэлхэйн ерээдүй амгалан тайбан байха аабза гэжэ батаар найданабди.

Майн Нэгэнэй hайндэрөөр, хүндэтэ нүхэд!

АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

ЗАХААМИН

Ажахы эрхилэлгын шэнэ гуримда ороhон Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай Холтоhоной уурхайн 24 бригада байгша оной дүрбэн hарын түсэбүүдые 10—15 үдэрөөр уридшалан дүүргэбэ. Майн hайндэрэй урдахи социалис мүрысөөндэ А. А. Москвитин, С. Д. Гонгоров, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат А. Н. Москвитин, В. И. Титов, Б. Б. Базаров гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг горнягуудай ажалша коллективүүд шалгараа.

Мүн тиихэдэ В. Я Шнайдерай, В. В. Борисовай толгойлдог коллективүүд ажалайнгаа графигые 4—6 үдэрөөр урид шалаад байнхай.

Ш. БАКШЕЕВ.

МУХАР-ШЭБЭР

«Авангард» совхозой луговодууд район доторoo түрүүлэн, хабарай эдэ үдэрнүүдтэ нуга сабшалангаа уhалжа эхилбэ. Михаил Яковлевич Бухольцевай даадаг звеногой гэшүүд Хэлтэгы гэжэ газарай 30 гектарыень ажамидаралта уhаар ундалуулба. Энэ сабшалан дээрэ уhалагдахынь урда тээ борной шэрэгдэhэн, үтэгжүүлгэ оруулагдаhан байха юм. Мүнөө тэдэнэр hэбилдэй гэжэ голой уhые hубаг ханаабаар урадхуулан нуга сабшалан дээрээ гаргана.

Энэ ажахын хоёрдохи отделениhоо Василий Бабасанович Дамбиевай хүтэлбэрилдэг коллектив мүн лэ газараа уhалжа байнхай. Луговодууд Георгий Иванович Мельников, Бато Унагаев, Даба-Цырен Содномов гэгшэд Алташын-Адагай нуга сабшалан дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ оруулаад, гол горхоной уhые hубаг ханаабаар урадхуулан уhалжа захаланхай. Мүнөө эндэ 40 гектар талмай уhалагдаа.

БАМ

КПСС-эй XXVII съездын нэрэмжэтэ оньhожоруулагдамал 142-дохи колоннын коллектив үдэр, недели, hара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ байдагаараа БАМ-ай барилгашадай дунда мэдээжэ болоhоор үнихэнэй ааб даа. Эдэнэр Ленэhээ Куанда хүрэтэр түмэр харгын далан барилсажа, hайн үрэ дүн түйлаhанайнгаа түлөө ГлавБАМстройн дурасхаалта Улаан тугта хүртэhэн юм. Үнгэрhэн жэл бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илажа, СССР-эй Транспортна барилгын министерствын, профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаа бэлэй.

Энэ түрүү коллектив арбан хоёрдохи табан жэлэй даабари болзорhоонь урид дүүргэхэ холын хараа зорилготойгоор түсэб зохёогоод, үдэр бүри эгээл үндэр бүтээсэ түйлахын тула тэмсэнэ. Эдэнэр даажа абаhан трактор, машинануудаа, бульдозер болон экскаваторнуудаа гурбан халаанай туршада ашаглажа, бүхы ажалайнгаа 72 процентыень бригадна подрядай гуримаар хэнэ.

— Хүдэлмэришэднай үйлэдбэридэ шэнэ онол арга, оньhон техникэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Бидэ бригадна подрядай гуримаар ажаллаhан дээрэhээ оньhон техникээ миин байлгангүйгөөр хүдэлгэжэ, эгээл hайн үрэ дүн түйланабди. Байгша оной нэгэдэхи кварталай туршада 1 миллион 600 мянган түхэригэй ажал бүтээгээбди. Саашадаа бүри hайнаар хүдэлжэ, амжалтаяа арьбадхахабди, — гэжэ 142-дохи колоннын начальник М. И. Бондарь хэлэнэ.

К. ЖАМЬЯНОВ.

КАБАНСК

Байгша ондо тогтууритай баян ургаса ургуулхаар горитойхон бэлэдхэл хэhэн Творогобой шубуунай фабрикын механизаторнууд ороohото ургамалнуудай холисо тарижа захалаа. Мүнөө hайнаар элдүүрилэгдэжэ бэлдэгдэhэн поли дээрэ дүрбэ-дүрбэн сеялкэ шэрэhэн хоёр агрегат хүдэлгэгдэнэ. Эндэ Александр Мещенин, Александр Новосельцев гэгшэд ажаллана. Ахамад агроном Г. Гусевай мэдүүлhэнэй ёhоор, фабрикын механизаторнууд эртынгээ ороohото ургамалнуудые табан үдэртэ, харин бүхы тарилгын хүдэлмэриие ажалай арбан нэгэн үдэрэй туршада үнгэргэхөөр хараална.

Тус предприятида бүхыдөө 2000 гектарта тарилга хэгдэхэ юм. Тэрэнэй 1300 гектарта ороohото ургамалнууд таригдажа, гектарай дунда зэргээр 15,6 центнер ургаса абтахаар хараалагдана. Ажалаа хамтын подрядай гуримаар эмхидхэhэн тракторно-тарянан ажалай бригадын гэшүүд Майн Нэгэнэйнгээ hайндэрые поли дээрэ угтаха юм.

БАРГАЖАН

Үбэлэй hарануудта үнеэдэйнгээ hү шэмые эрид дээшэлүүлхэ социалис цялга абаhан Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hаалишад шэнэ илалта түйлаhаниа баяртайгаар мэдээсэбэ. hү hаажа гүрэндэ тушааха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые урагшатайгаар дүүргэhэн эндэхи hаалишад апрель hарадашье продукци ехээр абажа бэлэдхээ юм.

Дүршэлтэй бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ О. Х. Бадмаевай хүтэлбэрилдэг hүнэй комплексын коллектив үнеэдэйнгээ hү шэмые горитойгоор нэмээжэ, гансашье колхоздоо бэшэ, мүн район соогоо. эрхимлээ. Эдэнэр мүнөө үдэртэ үнеэн бүхэнhөө 7—8 килограмм hү абана.

hаалишадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ И. Дабаева, М. Тубчинова гэгшэд эрхимлэнэ. Үникэй ажалладаг эдэ hаалишад жэлэй эхинhээ хойшо үнеэн бүриhөө 1100—1118 килограмм hү hаагаа юм. Түйлаhан шэнэ илалтала хабарай hайндэртэ ажалай бэлэг болгон зорюулна.

ХУРАМХААН

Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ тарянай тогтууритай баян ургаса ургуулха зорилго хараалhан Хурамхаанай совхозой Доодо-Томогтын тракторно-тарян ажалай бригадын механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ газараа элдүүрилжэ, тарилгада бэлдэнэ. Ажалаа хамтын подрядай гуримаар эмхидхэhэн тус коллективэй гэшүүд байгша ондо ороohото ургамалнуудайнгаа эхэнхи хубиие түрүү технологёор татажа харууhалха зорилготой юм. Эндэ дүршэлтэй трактористнууд Б. Маланов, Х. Тудупов, Д. Эрдынеев гэгшэд газараа борнойлхо, хахалхадаа үдэр бүхэндэ нормоёо холо үлүүлнэ.

— Мүнөө үдэр бүхэн үнэтэй. Тарилга хэхэдэ таарамжатай агротехническэ саг болзороо хойшолуулхын аргагүй гээшэ. Тиимэhээ хабарайнгаа энэ hайндэрые поли дээрээ тэмдэглэхэмнай,— гэжэ бригадир Б. Х. Занданов хэлэнэ.

ИВАЛГА

Буряадай хүдөө ажахын институдай hуралсалай «Байгал» ажахын түрүү hаалишадай нэгэн Роза Апполоновна Дашидоржиева Эб найрамдалай, эршэтэ ажалай hайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ хам оролсоод, малай үбэлжэлгын шиидхэхы үедэ амжалта түгэсөөр ажаллажа ябана. Тэрэ энэ харюусалгатай хаhын үедэ шадаал hаа, hү ехээр hаахые оролдоно. Үнгэрhэн hарын дүнгеэр нүхэр Дашидоржиева ажахы дотороо дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ хоёрдохи hуури эзэлээ гэхэ гү, али үбэлжэлгын үедэ үнеэн бүриhөө 2069 килограмм hү абаа hэн. Мүнөө Роза Апполоновна май hарын түгэсэтэр үнеэн бүриhөө 2500 килограмм hү hаахын түлөө тэмсэлдэ ороод, амжалта түгэсөөр ажаллажа байнхай.

Георгий ДАШАБЫЛОВ

МАНДАН ГАРАДАГ hАРАМНИ

Уула хадаар, уужам талаар,
Дуулан дуугаа, алхалан батаар,
Харгы замай голые барижа,
Ургы сэсэгэй хангал гаргажа.
Жэргэмэл дуушанда шүлэг уншуулhаар,
Жэгтэй хурдан горходы урдуулhаар,
Жэн торго огторгойгоо дэлгэжэ,
Жэмэстэл ягаан нара эльгэжэ,
Хүрьhэтэ Дэлхэйн манлай дээгүүр,
Хүлгүү ехэ хотонууд дээгүүр
Улаан тугаа дээшэнь үргөөд,
Дулаан Май ерэбэл мүнөө.
Ажалшан зоной hанал нэгэдүүлжэ,
Алаг зүрхэнэйнь дура ниилүүлжэ,
Шуургата үбэлэй жабарые намнаhаар,
Шуhата дайнай галые сараhаар,
Хангайн саhа хамха хайлуулан,
Хара сэдьхэл холо зайлуулан,
Хамаг муухай богые хамаhаар,
Хатууу тэмсэлдэ хамсы шамаhаар.
Ажабайдалай юрьеэн соогуур,
Амгалан тайбанай жагсаал соогуур
Улаан тугаа дээшэнь үргөөд.
Дулаан Май ерэбэл мүнөө.
Халуун хаhын жэгүүр дээгүүр,
Галуун шубуудай дали дээгүүр
Хонгор нютагтам аятай буухаяа,
Хоймор дайдадам ямбатай hуухаяа.
Шэнэл хабарай hэбшээн үлеэhээр,
Энэл наhанай жаргал үреэhээр,
Бурма тооhо булан даражa,
Урма баяр уладта асаржа,
Үргэн нугадам таряа тариhаар,
Үй түмэн малыемнай адуулhаар,
Улаан тугаа дээшэнь үргөөд,
Дулаан Май ерэбэл мүнөө.
Шараш, сагааншь, хараш арhатанай,
Шарай ямаршье — бүхы яhатанай
Энхэ ажал, эрхэ сүлөө,
Эб найрамдал, золой түлөө.
Шанга тэмсэлдэ уряал гаргаhаар,
Шадал хүрэмэ «ура» хашхарhаар,
Бүмбэрсэгэй арадууд, hэргылэгты,— гэжэ
Бүгэдэнэй ами абарагты — гэжэ,
Хүн түрэлтэнэй хабарай үглөө
Хүдэр дабшан бата хүлөөр,
Улаан тугаа дээшэнь үргөөд,
Дулаан Май ерэбэл мүнөө.
Совет оронойм соло магтажа,
Согтой ажалайм дуу татажа,
Хани нүхэдэй гарнуудые адхаhаар,
Хани барисаанай ёохор хатарhаар,
Олон илалтын одо мүшэдтэй,
Толон бүхэндөө тодо гэрэлтэй,
Хүнды сээжэдээ баяр зугаатай,
Хүгжэм аялгын хүхюун залитай.
Сэлмэг тэнгэри дээрэмнай яларуулан,
Сэсэгүүдэй баглаа бидэндэ барюулан,
Улаан тугаа дээшэнь үргөөд,
Дулаан Май ерэбэл мүнөө!

...БҮХЭСОЮЗНА МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАБА

...хоорондын hаналаа нэ...hайндэр Майн 1-нэй ...республикын Финан...министерствын коллекти...дээрэ баярта мэдээ...1986 оной нэгэдэхи ...ажал хүдэлмэриин ...хаража үзөөд, ...Финансын министер...коллеги болон гүрэнэй ...органуудай хүдэлмэри...профсоюзуудай ЦК...президиум ороной финансова эмхинүүдэй болон страхованиин органуудай коллективүүдэй хоорондохи бүхэсоюзна мүрысөөндэ Буряадай АССР-эй Финансын министерствын коллективэй илажа, нэгэдэхи hуурида гараhанайнь түлөө, дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар барюулха гэhэн шиидхэбэри абаба.

Түрэл Коммунис партиингаа XXVII съездын хүндэлэлдэ Буряадай АССР-эй Финансын министерствын хүдэлмэрилэгшэд социалис мүрысөө үргэноор дэлгэрүүлжэ, эршэмтэй, эдэбхитэйгээр хүдэлhэнэйнгөө ашаар иимэ амжалта түйлаха арга олоо гээд тэмдэглэлтэй. Тиигэжэ олзо оршын талаар республикын бюджет 103, 2 процент, гүрэнэй олзо доходой оролтын түсэб 103,7 процент бэелүүлэгдэhэн, байна.

Б. РЫЖКОВА,
министерствын профкомой түрүүлэгшэ.

КПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ, ПРОФСОЮЗУУДАЙ СОВЕДТЭ БА ВЛКСМ-эй ОБКОМДО

1986 ОНОЙ НЭГЭДЭХИ КВАРТАЛАЙ ТУРШАДА МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫЕ ҮЙЛЭДБЭРИЛГЭ, ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ТАЛААР РАЙОНУУДАЙ СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, профсоюзуудай Совет болон ВЛКСМ-эй обком 1986 оной нэгэдэхи кварталда мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгые, гүрэндэ худалдалгые дээшэлүүлхэ талаар районуудай социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, иимэ тогтоол баталан абаба:

Мяха гүрэндэ худалдаха түсэбөө 121 процент, hү — 115 процент дүүргэжэ, 1985 оной энэ үеынхитэй сасуулхада, гүрэндэ мяха худалдалгаяа 90 процентээр, hү — 24 процентээр дээшэлүүлжэ, эбэртэ бодо малай тоо толгойе 4 процентээр, хони — 1, гахай — 41, адуу — 3 процентээр олошоруулhан **Баргажанай райондо** нэгэдэхи hуури олгогдожо, КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, профсоюзуудай Соведэй, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг 1.200 түхэриг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар барюулагдаха болоо.

Хоёрдохи hуурние **Хойто-Байгалай район** эзэлбэ. Тус район гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 180, hү — 141 процент дүүргэжэ, нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулбал, гүрэндэ мяха худалдалгаяа 53, hү — 32 процентээр дээшэлүүлжэ, эбэртэ бодо малай тоо толгой 8 процентээр олошоруулжа шадаhандаа 800 түхэригэй хоёрдохи мүнгэн шанда хүртэhэн байна.

500 түхэригэй мүнгэн шан **Ивалгын районд**о барюулагдаха болобо. Дурсагдагша район гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 126, hү — 103, үндэгэ — 104 процент дүүргэжэ, үнгэрhэн жэлэй энэ үеынхидэ орходоо гүрэндэ мяха тушаалгаяа 16, hү — 16 процентээр дээшэлүүлжэ, эбэртэ бодо малай тоо толгой 1, гахайн — 15, адуу — 5 процентээр олошоруулжа шадаhан байха юм.

БАЯРАЙ СУГЛААН

Үсэгэлдэр Буряадай гүрэнэй оперо болон баледэй академическэ театрта Уласхоорондын ажалшадай hаналаа нэгэдэлгын hайндэр — Майн 1-дэ зорюулагдаhан баярай суглаан болобо. Президиумдэ ажалай түрүүшүүл, дайнай ветеранууд, партиина, совет хүдэлмэрилэгшэд hууба.

Майн Нэгэнэй hайндэртэ зорюулагдаhан элидхэл КПСС-эй обкомой секретарь Л. В. Потапов хэбэ.

Түгэсхэлдэнь суглаанда хабаадагшадта зорюулагдаhан ехэ концерт харуулагдаа.

Эрид хубилалтын эхин хабар-

«Бидэнэр ерээдүй тээшэ бата найдамтайгаар харанабди. Юундэб гэхэдэ, дүүргэхэ зорилгонуудаа, тэдэнние бэелүүлхэ замаа hайнаар харанабди. Бидэнэр ерээдүй тээшэ мүн яахадаа найдамтайгаар харанабди гэхэдэ, арад зоной түгэс дэмжэлгэдэ түшэглэнэбди. Бидэнэр яахадаа ерээдүй тээшэ найдамтайгаар харанабибди гэхэдэ, социалис Эсэгэ оронойнгоо аша туhада, мүн коммунистнуудай партиин шэн зоригтойгоор алба хэжэ байгаа агууехэ уг зорилгонуудайнь түлөө тэмсэн оролдоно бшуубди!»

М. С. ГОРБАЧЕВ.

НАЯН ЗУРГААНАЙ ХАБАР

Нарата, ногоото, сэсэгтэ
Наян зургаанай хабар
Буряад, Совет оронгомнай
Буухаа сагтаа буубал даа.
Хабар хадаа хабар —
Хамаг юумэнэй hэрэлтэ.
Юртэмсын эрьесэдэ
Юрын нэгэ хабар лэ.
Тиигэбэшье, тиигэбэшье
Тэрэ нэгэл ондоохоноор
Наян зургаанай хабар
Намда мүнөө харагданал.
Наранай туяа бүришье hаа
Гэрэлтэй болоhон шэнги,
Ногоохой гараса бүришье hаа
Эршэтэй болоhон шэнги.
Шүбүүдэй жэргээн, дуулахада,
Улам хонгёо болоhониуу.
Булагуудай уhан, уухада,
Улам амтатай болоhониуу.
Илангаяа hайханаар
Агаар хангалтанги —
Амилха бүри бэедэ
Хаба нэмэгдэхэдэл гэнэ.
Үргэн дээрээ үргэнөөр
Түрэhэн дайда үзэгдэнэ —
Сэнхин байhан холо руугаа
Сэдьхэл зүрхэ дүүдэнал.
Газар бүхы сэжэлээрэ
Гүнзэгыгөөр амисхалан,
Тамир бэеэ зэhэнги
Таряашадтал харагданал.
Газартамнай таригдаhан
Гайхамшагта хүрэнгэ
Онсо баян ургасаар
Оронишнай бүрхөө лэ!
Наян зургаанай хабар —
Найдал, эцэгэ, зорилго —
Байгаалиин ганса бэлэг,
Байдалай ехэ хабар лэ!

Дамба ЖАЛСАРАЕВ,
Буряад АССР-эй арадай поэт.

«Забайкалэлектросетьстрой» трестын оньhожоруулагдамал 56-дахи колонныи хүдэлмэришэд Медведчиково hууриннаа Тарбагатай хүрэтэр ЛЭП-110 түхэлэй линии татана. Барилгашад түрүүшынхеэ вертолет хэрэглэн ашаа зөөнэ. МИ-8 вертолетэй командир А. А. Мартышкиной ударидагаар экипаж hаяхан тулгануудые барилгашадта абаашаhан байна.

П. БУРМАКИН.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Командир А. А. Мартышкин, колоннын ахамад инженер А. И. Шахов, инженер А. И. Король гэгшэд. 2. ЛЭП-эй түрүүшын тулга «нииндэбэ».

Авторай фото.

ЕХЭ ОРОЛДОСО, ОМОГОРХОЛ

Манай районой ажалшад эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй, эршэтэ ажалай hайндэр—Майн Нэгэнние түүхэтэ үе сагта омог баяртайгаар, онсо найдабаритайгаар угтажа байна.

КПСС-эй XXVII съездын табиhан айхабтар ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула районоймнай коммунистнууд, бүхы ажалшад үнэн зүрхэнhөө оролдожо, габшагай шангаар ажаллахые эрмэлзэнэ. Коллектив бүхэнэй, хүн бүхэнэй ажалhаа, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлhээ хамтымнай амжалта сэхэ дулдыдаха гэжэ тэдэнэр hайн ойлгоно. Хаа хаанагүй ажалдаа хүнэй хандаса, оролдолго ондоо, hайн боложо байна гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Партийна бүхы организацинууд хүдэлмэриеэ үндэhөөрнь шэнэдхэн хубилгаха талаар хэмжээнүүдые абажа эхилээ. Парткомууд, партбюронууд хүдэлмэриеэ эрид эдэбхижүүлжэ, партийна организацинуудта хэрэг бүтээмжэтэй, эрилтэ ехэтэй, үнэн сэхэ, өөрыгөө шүүмжэлхы байдал тогтоогдожо байна. Коммунистнууд үйлэдбэриин аша үрэ, продукциин шанар дээшэлүүлхэ, эрдэм-техникын дэбжэлтые дүүрэнээр хэрэглэхэ шэнэ онол аргануудые бэдэрнэ.

Партиин райкомшье хүдэлмэриеэ хубилгажа байна. Райкомой бюрогой заседанинуудые болон бусад элдэб зүблөөнүүдые үсөөрүүлээбди. Багахан асуудалнуудаар предприяти болон колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд райкомдо дуудагдахаяа болёо.

Эдэ бүхы түрүүшын хубилалтануудаа, түсэбтэ даабаринуудаа, абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ партийна организацинуудай ажалшадые элсүүлжэ шадаhанай ашаар промышленна продукци худалдаха байгша оной түрүүшын кварталай түсэб 105 процент дүүргэгдээ. Үйлэдбэриин хэмжээн 11 процентээр дээшэлээ. Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрика, плавиково-шпадай рудник, барилгын эмхинүүд энэ түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгые коммунистнууд лэ ударидажа, үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын коммунистнууд Т. П. Зубакина, Л. Д. Бабасанова гэгшэд байгша оной түрүүшын кварталай даабарие КПСС-эй XXVII съездын нээгдэхэ үдэр болотор дүүргэхэ үүсхэл гаргажа, үгэдөө хүрөө hэн. Энэ үүсхэлыень бэшэшье предприятинуудай хүдэлмэришэд халуунаар дэмжээ. Мүнөө байгша оной хахад жэлэй түсэб болзорhоонь урид дүүргэхэ тэмсэл эхилэнхэй.

Гэхэтэй хамта Сүхын арhанай заводто шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ, оньhон техникэ тодхохо хэрэг у н ж а г а й руулагдана. Сүхын арhанай заводто, плавиково шпадай рудникта hэльбэн шэнэдхэлгын хүдэлмэри үнгэрhэн табан жэлдэ эхилhэн аад, мүнөө болотор дүүргэгдээгүй. Тиихэдэ Наушкын мяханай комбинат байгуулагдаhанhаа хойшо шэнэлэгдээгүй. Хяагтын хилээмэнэй заводой, Хүдэриин тоhоной заводой оньhон түхеэрэлгэнүүд хуушараа. Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын сэбэрлэлгын түхеэрэлгэнүүдэй хүсэ багатай байhан дээрэhээ энэ предприяти продукци үйлэдбэрилгэ дээшэлүүлжэ шадахагүй байна.

Барилгын эмхинүүд мүнөө баригдажа байhан объектнүүдээ ашаглалгада тушаахын түлөө оролдоно. Энэ жэлдэ Хоронхой тосхондо хүүгэдэй саад, Ехэ-Нугада дунда hургуули, Хяагтада 89 бүлын ажаhууха болбосон түхэлтэй гэр баригдаха. Мүн худалдаа наймаанай, соёлой, хүн зоной бэшэшье хэрэглэмжэ хангаха эмхинүүдэй барилганууд хэгдэжэ байна. Арбан хоёрдохи табан жэлдэ хүдөөдэ ехэ барилга хэгдэхээр хараалагдана. Илангаяа гэр байра ехээр бариха шухала.

Районоймнай гол hалбари гэхэдэ, хүдөө ажахы болоно. Үнгэрhэн табан жэлдэ хүдөө ажахымнай материально-техническэ үндэhэ hуури нилээд hайжараа! Район гүрэндэ орооho, хартаабха, hү, нooho худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргээ hэн. Олон колхоз, совхозууд гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэбтэ даабаринуудаа үлүүлээ. Гэбэшье районие бүхыдэнь абажа хараха болоо hаа, мяха үйлэдбэрилгэ доошолhон, hү haалга ехээр дээшэлээгүй, олон мал гарзалhан байна.

Партиин райком, ажахынуудай партийна организацинууд иимэ байдалhаа гараха талаар хэмжээнүүдые хараалаад, бэелүүлжэ байнхай. «Оронойагропромышленна комплекс дотор хэрэглэгдэдэг ажахы эрхилэлгын экономическа арга хэрэгсэлнүүдые саашадань нарижуулан hайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй тогтоол ехэ нүлөө үзүүлхэ байна. Эндэ агропромые хүтэлбэрилгые эмхидхэлэй ба экономическа талаhаань шэнэдхэн хубилгаха, хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэдэ тад ондоогоор хандаха хэрэгтэй болоно. Тэдэнэй хүдэлмэриин гуримые, онол аргануудые хубилгаха эрилтэ табигдана. Колхоз, совхозуудай абадаг болоhон урмашуулгын хэмжээнүүд ажахыгаа бүри ашаг үрэ ехэтэйгээр эрхилхэ арга боломжо олгоно. Энэ тогтоолой ёhoop партиин райком районой агропромышленна нэгэдэлые зүбөөр хүтэлбэрилхэ, эндэхи ородог предприятинуудай хүдэлмэрие, эсэсэй hайн үрэ дүнгүүдые түйлаха хэрэгтэ элсүүлхэ ёhотой. Агропромой хүдэлмэри үшөөл hайнаар эмхидхэгдээгүй байhаар.

Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ район гүрэндэ 50 мянган центнер ороoho, 70 мянган центнер хартаабха, 12 мянган центнер овощ, 49,1 мянган центнер мяха, 100 мянган центнер hү, 2 мянган центнер шахуу нooho худалдаха түсэбтэй. Эдэ зорилгонууд хүнгэн бэшэ. Тиимэhээ партиин райком, партийна организацинууд эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэ, хүн бүхэнние эдэбхижүүлхэ, харюусалгыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ажал ябуулгаяа элсүүлнэ.

Байгша оной түрүүшын кварталда гүрэндэ hү, мяха худалдаха түсэбөө район дүүргээ. Энэ жэлдэ нёдондоной хиhoo олон хурьгад, тугалнууд болон бусад түл абтаад, муу бэшээр томо болгогдожо байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ ажалшадай уласхоорондын hанала нэгэдэлгын үдэр — Майн 1-ниие ажалай бэлэгүүдээр угтажа байhан тухай мэдээсэлнүүд олоор ороно. Жэшээлхэдэ, март hарын дүнгөөр «Пограничный» совхозой Хяагтын-Адагай hү haалиин фермын коллектив hү haaxa түсэбөө 153 процент, гүрэндэ худалдаха даабарияа 162,8 процент дүүргэжэ, КПСС-эй райкомой, райсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө hэн.

Ажал хэрэгүүднай хаа хаанагүй hайн гэжэ хэлэжэ болохогүй. Олон дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд бии. Өөhэдынгөө ажал ябуулгые шүүмжэлхы ёhoop хараха ёhотойбди. «Заря» колхоз, Алтайн совхоз гүрэндэ мяха худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб дүүргээгүй. Ехэ-Нугын, Хяагтын совхозуудта, Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоздо жэлэй эхинhээ хойшо олон мал гарзада ороо. Эдэ ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна организацинуудай секретарьнарай тоосоое партиин райкомой бюро дээрэ шагнажа, шанга эрилтэнүүдые урдань табяабди.

Эдэ үдэрнүүдтэ тон харюусалгатай саhа — хабарай тарилга бүхы ажахынуудта эхилхэнь. Олон ажахынууд газарай шиг тогтоожо, борнойлгые эртэ эхилээ. Зарим ажахынуудта үрэhэн дуталдаа гү, али муу шанартай байгаа. Эдэ дутагдалнууд мүнөө усадхагдажа байна. Тарилгада хабаадаха бүхы техникэ заhабарилагдаа гээд ажахынууд хоорондын шалгалта харуулаа. Онсолон хэлэхэдэ, хабарай тарилгые болзор соо, hайнаар үнгэргэхэ, малаа зуhаландань оруулжа, бүрин бүтэнөөр ногоон дээрэ гаргаха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Эдэ бүгэдые партийна организацинууд саг үргэлжын анхарал доро абаха, туhалха ёhотой.

Юрэдөөл, толгой дээрэмнай нарата сэнхир огторгойн байхын, КПСС-эй XXVII съездын асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө эршэтэй hайнаар ажаллаха ёhотойбди гэжэ хүн бүхэн ойлгоно. Тиимэhээл хүсэ шадалаа гамнангүй, шэн зоригто, габшагай ажалаа энэ хэрэгтэ зорюулха байhанаа мэдүүлнэ. Мүнөө үедэ амгалан тайбан байдал бэхижүүлхэhээ, ядерна дайнай аюулые сарахаhаа, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ шэнэ хүсэ нэмэхэhээ шухала зорилго байхагүй. Тиимэhээ Майн Нэгэнэй жагсаалда гараhан районоймнай ажалшадай колоннонууд дээгүүр «Дайнай аюулай гол гуламтануудые усадхан зайсуулагты» гэhэн Уряагай үгэнүүд шэнэ хүсэтэйгөөр зэдэлнэ.

А. НЕЧАЕВ,
КПСС-эй Хяагтын райкомой нэгэдэхи секретарь.

ХУРДАДХАЛГА—МАНАЙ ГАРТА

Партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүд соо 2000 он болотор совет бүлэ бүхэнние гэр байраар хангаха гэhэн хүнгэн бэшэ зорилго ороной барилгашадай урда табигдаба гээшэ. Шухала энэ зорилгые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула барилгада ажалай бүтээсые горитойгоор дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин шанар, ажалай эмхидхэл нарижуулан hайжаруулха, барилгын түрүү материалнуудые үргэнөөр хэрэглэхэ, бригадна подрядай гуримые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэй болоно.

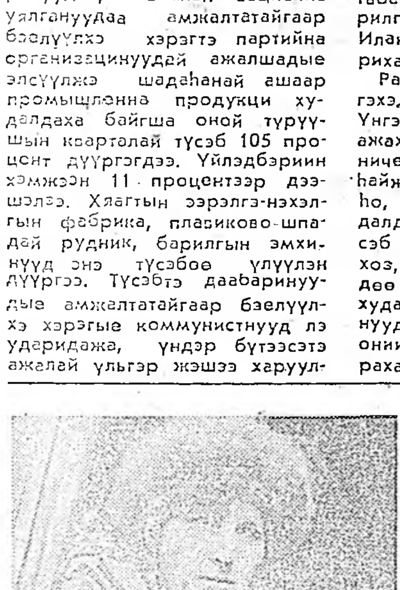
Манай гэр барилгын комбинатда энэ талаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдэжэ эхилэнхэй. Үнгэрэгшэ жэлэй август hараhаа штукатур-шэрдэгшэд, модошо дархашуул, хабсаргагшад нэгэ нарядай гуримаар хүдэлжэ эхилээ. Анхан, энэ гуримда ороогүй байхадаа, хабсаргагшад, модошо дархашуул өөhэдынгөө хүдэлмэриин түлөө харюусадаг бэлэй. Тиин барилгын шанар муу hэн. Харин шэнэ гуримда ороходоо, эсэсэй дүнгүүдэй түлөө хүн бүхэн тэмсэнэ, харюусалгань дээшэлнэ, хүдэлмэриин шанар hайжарна бшуу. Тэрэшэлэн ажалай журам хазагайруулха ушарнууд эрид үсөөрнэ, ажалай бүтээсэ дээшэлнэ. Иигэжэ комбинадай коллективэй түсэбтэ даабаринуудаа сүм дүүргэхэ хэрэгтэ эдэ бүгэдэ hайн нүлөө үзүүлжэ эхилээ, Мүн даабаринуудые, абаhан уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ социалис мүрысөөнэй үүргэ дээшэлээ.

Партиин съездын хүндэлэлдэ үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрhэн мүрысөөндэ оролсожо, предприятимнай коллектив байгша оной нэгэдэхи кварталай түсэбые техникоэкономическа бүхы дүнгүүдэй талаар сүм дүүргээ hэн. Майн 1-нэй hайндэрые ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угтахын түлөө дэлгэрhэн мүрысөөндэ хам оролсожо, бригадамнай табан hарын даабарие болзорhоонь урид, В. И. Ленинэй түрэhэн үдэр дүүргэжэ шадаа. Хүн бүхэн халаанай туршада 21 дүрбэлжэн метр штукатур-шэрдэлгын хүдэлмэри хэхэ ёhотой hаа, байгша оной эхинhээ 36 дүрбэлжэн метртэ хүргэнэ. Ажалай бүтээсэ бүри дээшэлүүлхэ арга нөөсэнүүд бии гэжэ тэмдэглэмээр. Ушар юуб гэхэдэ, хангалгын журам хуушан хэмдээ байhаар юм, Хангалгын мууhаа боложо, саг соогоо барилгын материалнууд асарагдангүй хэдэн үдэрэй туршада миин байха баатай болонобди.

Манай субподрядчик болохо «Сибсантехмонтажай» сантехнигүүд, электригүүд бидэнэй урда ябаха ёhотой аад, гээгдэхэеэ hанадаг. Тиигэжэ бидэнэй хүдэлмэрие хойшонь татана. Тиин гэр байрые ашаглалгада тушааха болзорой дүтэлхэдэ, барилгын материалнууд бии боложо, амарха үдэртөө хүдэлжэ гарадагбди. Иигээд байхада, бодхооhон гэрнай муу шанартайгаар ашаглалгада тушаагдажа, хүн зоной дура гутаана бшуу. «Жэлэй гоёолго дээрэ урданhаа хойшо хэгдэжэ байдаг ажал ехэтэй хүдэлмэрие индустриальна арганuудаар хэдэг болохо. Бар хүсөөр хэгдэдэг хүдэлмэриин хэмжээе багсаахада 25 процентээр хорооxo» гээд Гол шэглэлнүүд соо заагданхай. Саашадаа хүн зоной эрилтэдэ хүрэмөөр hайн шанартайгаар гэр байра барижа, саг болзортонь ашаглалгада тушааха ёhотойбди, Энэмнай хүн бүхэндэ хамаатай мүнөөдэрэй зайлуулашагүй эрилтэ болоно бшуу. Энэ зорилгые бэелүүлхэ арга боломжо бригада, участок, цех бүхэнэй коллективүүдтэ бии.

Манай бригадада 54 хүдэлмэришэн ажаллана, Олонхимнай залуушуул юм. Бригадын гэшүүн бүхэн плиточнигэй, штукатур-шэрдэгшын, обой-саарhа нааха хүдэлмэри адли тэгшээр хэжэ шадаха шадабаритай болонхой, hурган хүмүүжүүлэгшэдэй оролдолгоор залуу барилгашаднай хүдэлмэридөө түргэн дадажа, аха нүхэдтэеэ адли халаанай даабарие сүм дүүргэнэ. Мүнөө бригадымнай коллектив 60 бүлын байха байрын гэр барижа, Майн 1-нэй хүндэлэлдэ абаhан социалис уялгануудаа дүүргэжэ, hайндэрые ажалай бэлэгүүдтэйгээр угтаба.

Л. ИЛЬИНА,
Улаан-Үдын гэр барилгын комбинадай штукатур-шэрдэгшэ, арадай депутадуудай Улаан-Үдын городской Советэй депутат.

ШЭНЭ НАЙДАЛАЙ ҮЕ САГ

НАЙ hарын нарата үглөөгүүр жэргэмэл шубуудай жэгтэй гоёхон аялга доро хабарай халуун шаргал таряалан дээрэ тракторааp түрүүшын буураздаа гаргажа. Сэхэ намарай ургасын эхи табиха гээшэ дэмбэрэлтэ hайхан хэрэг юм даа.

Эгээл тиимэhээ гайхамшагта энэ hайндэрэй үедэ жэл бүхэндэ таряалан дээрэ сүлөө тухагүй хүдэлжэ байдагтаа бидэ хүдөөгэй механизаторнууд хэзээдэшье гомдодоггүйбди. Тээд таряан, ажал, эб найрамдал, хани барисаан, зол жаргал гэhэн үгэнүүднай хоорондоо таhаршагүй холбоотой, бүхы хүнүүдэй ажабайдалда нангин удхатай.

Би арбан дүрбэдэхи жэлээ хабарай тарилгада хабаадалсажа байнаб. Хэды тиибэшье жэл бүхэндэ хабарай тарилгые ямар нэгэ шэнэ этигэл найдалтайгаар хүлеэхэш. Hайн уларилтай жэл болоxo, хүрьhэндэ оруулhан энэ үрэhэнhөөмнай, үндэр баян ургаса гараhай гэжэ найдахагүй таряашан хаана байхаб даа.

Гэбэшье ерэхэ ургасын хуби заяан ехэнхи ушарта өөhэдымнай оролдолгоhoo, мэргэжэл шадабариhаамнай баhал дулдыдаха гэжэ механизаторнууд мартадаггүй. Тиимэhээ эдэ үдэрнүүдтэ хэды хагсуу хүйтэн, hалхитай, тооhо шоройтой баhагаашье hаань, тэдэнэр хүсэ, хүлhөө гамнангүй хүдэлнэ гээшэ.

Энэ жэлэймнай хабарай тарилга бүришье ехэ харюусалгатай, онсо шухала удха шанартай. Энэмнай ороной социально-экономическа хүгжэлтые эрид хурдадхаха, тэрэ тоодо хүдөө ажахын үйлэдбэриин ургалтые улам дээшэлүүлхэ, хүн зонние эдеэ хоолоор хангалгые hайжаруулха тухай КПСС-эй XXVII съездын табиhан асари ехэ зорилгонуудай бэелүүлэгдэжэ эхилhэн арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын хабарай тарилга ха юм.

Би энэ съездэдэ хабаадалсажа, нүхэр М. С. Горбачевой хэлэhэн КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэлые, делегадуудай хэлэhэн үгэнүүдые шагнаха, партиин Программые болон бусад шухала документнүүдые баталан абалсаха золтой байгааб. Залуу коммунистда, хүн бүхэндэ энэмнай юугээршье сасуулашагүй ажабайдалай, сурталхүмүүжүүлгын айхабтар ехэ hургуули ха юм даа. Бүхы юумэндээ шэнэ ёhoop, хүсэл эрмэлзэл, эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр хандаха, ажалдаа эрид хубилалта хэхэ гэhэн мэдэрэл, hанал бодол съездын hүүлдэ хүн бүхэнэй ухаанда, сэдьхэлдэ гүнзэгыгөөр нэбтэрэн ороо гээшэ.

Жэшээнь, манай колхозой, тэрэ тоодо манай хартаабхашадай звеногой механизаторнуудые абаад үзэе. Газарай хүрьhэнэй шииг нойтые бариха гү, али тэндээ үтэгжүүлгэ оруулха, мүн ондоошье хүдэлмэри хэхэдээ, нэн түрүүн тэрэнээ шанартайгаар бүтээжэ, ажалдаа урдынхиhаа ондоогоор, харюусалга ехэтэйгээр хандана гэжэ абаhаар мэдэгдэнэ. Байгша ондо ажахын тракторна хоёр бригадада (бригадирнуудынь И. П. Фурсов, Г. И. Полянский) бүхы 1740 гектар шэнинсын 680 гектарынь эршэмтэй технологиин ёhoop ургуулагдаха юм. Мүнөө тэрэ газарта үтэгжүүлгэ оруулха, хүрьhэнэй шииг нойтыень бариха, элдүүрилхэ, эрхим шанартай үрэhэ бэлдэхэ хүдэлмэри тэрэл технологиин бүхы заабариин ёhoop бэелүүлэгдэнэ. Тусхайлбал, үрэhэнэй ургаха хүсые дээшэлүүлхэ, элдэб үбшэнhөө хамгаалхын тула тэрэнние лазерна түхеэрэлгөөр, мүн ТУР түхэлэй препарадуудаар шанаржуулха хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

Тарлан ажалай бригаданууд, тэрэ тоодо хартаабхашадай звено энэ жэлдэ хамтын подрядай гуримые гүйсэдөөр хэрэглэн хүдэлхэ гэжэ шиидээ. Юhэн механизаторhaa бүридэhэн манай звено 300 гектарта хартаабха ургуулдаг. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ тарлан ажалай бригаданууд газарыемнай хахалжа үгэдэг hаань, энэ жэлдэ тэрэнээ өөhэдынгөө техникээр элдүүрилхэ, тарилга хэхэ, ургасаяа хуряаха бүхы хүдэлмэрие бэедээ даажа абаха гэжэ шиидээбди. Байгша ондо 100 гектарта түрүүшынхеэ энэ ургамалые эршэмтэй технологиин ёhoop ургуулхамнай. Мүнөө тэндэ 5000 тонно шэбхэ, горитой минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа.

Звенодо гол түлэб мэргэжэл шадабари ехэтэй, оролдосотой, үнэн шударгы хүнүүд хүдэлдэг гэжэ онсолон тэмдэглэхэ хүсэлтэйб. Үнинэй механизатор М. П. Колобков 14 жэлдэ хартаабха ургуулна. Энэмнай ямаршье хүдэлмэрие эрхим шанартайгаар бүтээдэг, ехэ юумэ шадаха, мэдэхэ хүн. Тиимэhээ тэрээндэ өөртөө найдаhандал адли найдахаш. Дүршэлтэй трактористнууд С. В. Иванов, И. И. Иванов, С. Д. Иванов, А. К. Колобков гэгшэд баhал үнэн сэхээр хүдэлдэг хүнүүд юм. «Ивановуудай звеногойхид найдамтай зон» гэhэн нэрээ алдахагүй гэжэ оролдоно гээшэбди.

Энэ жэлдэ ехэнхи хартаабхаяа гүбэгэр далангууд соо тарихын тула газараа хахалhанай hүүлдэ тэндээ тусхай культиваторнуудаар шоронень обоолхо байнабди. Майн 10-hаа майн 28—29 болотор бүхы хартаабхала тарижа дүүргэхэ ёhотойбди.

Бүри энэ жэлhээ 300 гектар хартаабхала эршэмтэй технологиин ёhoop ургуулха аргатай байгаабди. Тээд манда хэрэгтэй 800 центнер минеральна үтэгжүүлгын орондо оройдоол 200 центнер тиимэ үтэгжүүлгэ үгтөө. Хоёрдохи хүшэр асуудал гэхэдэ, үрэhэн болоно. Манай колхоздо hүүлэй жэлнүүдтэ муу бэшэ, гектарай 95—100 центнер ургасын абтадаг болоhоной ашаар гүрэндэ худалдаха, малда hайса эдюулхэ, үрэhэндэшье хүсэд хааха хартаабха абтана. Жэшээнь, нёдондо 34,1 мянган центнер хартаабха хуряагдаа hэн. Тэрэнээ хадагалха hайн байрын үгы дээрэhээ нилээд ехэ хартаабхамнай дэмы хаягдаа. Мүнөө тарихаар үрэhэнэй hайн хартаабха үгы.

Хартаабха тарижа ургуулха түрүү технологи нэбтэрүүлэгдээ, тэрэнние хэрэглэжэ шадаха хүнүүдшье, хэрэгтэй, техникэшье бии. Тээд ургуулжа абаhан ургасаяа ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэжэ шадахагүй гээшэмнай муул.

Мүнөө ажахы, бригада, звено бүхэнние бэеэ даагаад хүдэлдэг, үйлэдбэриингөө бүхы гаргашые абаhан продукцияараа, оруулhан ашаг олзооро харюулдаг болгохо гэhэн зорилго табигдана ха юм. Бидэшье тиимэ гуримаар хүдэлжэ шадаха байнабди. Имагтал дээрэ хэлэгдэhэн дутагдалнуудые хамтынгаа хүсөөр усадхаха ёhотойбди.

Г. ИВАНОВА,
Мухар-Шэбэрэй районой «Родина» колхозой хартаабхашадай звеное даагша, КПСС-эй XXVII съездын делегат.

ХОДОДОО СЭЛМЭГ БАЙГ ЛЭ!

Манай түрэл парти болон правительствын эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй политикын эшэ үндэhэн агуухэ Ленинэй «Эб найрамдалай декредээр» табигдаа hэмнэй. Манай орон ленинскэ эдэ захяа заабаринуудые үнэн сэхээр, хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлнэ.

Совет арад Эхэ ороноо хамгаалан, фашис нохосуудтай тэмсэхэдээ, 20 миллион хүнүүдээ алдаhан байгаа. Хэды олон hуурин тосхонууд, хотонууд, заводууд болон фабриканууд hандаргагдаа гээшэб!! Тооложо барахын аргагүй хохидол ушаруулагдаа. Дайнай хойто тээхи hэргээн бодхоолгын жэлнүүдтэ манай олон үндэhэ яhатанhаа бүридэhэн совет арад баhал шэн габьяа, баатаршалга гаргаа.

Богони болзор соо түйлай ехэ амжалтанууд түйлагдажа, мүнөө СССР оромнай дэлхэй дээрэ эгээл томо, хүсэ ехэтэй гүрэн болотороо ургаа.

Эдэ амжалтануудаа саашадань арьбадхажа, социально-экономическа хүгжэлтые улам хурдадхаха зорилго КПСС-эй XXVII съезд табиба гээшэ. Тиигэжэ манай орон үшөө хүсэтэй, үшөө баян дэлгэр байдалтай болохо байна. Энэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ хүн бүхэн эдэбхитэйгээр, габшагайгаар хабаадаха уялгатай. Бишье өөрынгөө наhанай нүхэр Жамбал-Доржо Жалсановтай хамта үхибүүдээ hайнаар хүмүүжүүлжэ, Эхэ орондоо үнэн сэхээр алба хэхыень, эрхимээр ажаллахыень hургадагби.

«Эхэ-Герой» гэhэн нэрэ зэргэтэйб. Манай гэр бүлын олон үхибүүд совет гүрэнэй үдэр бүриин тэдхэмжэ, туhаламжаар «гараа ганзагада, хүлөө дүрөөдэ» хүргэбэ гэжэ омогорхол баяртайгаар хэлэхэ эрхэтэйб.

Басагад, хүбүүднай мүнөө хони хурьгадые адуулхаhаа эхилээд, механизатор болон бусад мэргэжэлтэй болонхойнууд түрэл совхоздоо, арадай ажахын бусадшье hалбаринуудта ажаллажа ябадаг.

Америкын Холбоото Штадууд түрүүтэй империалис хүсэнүүд дай үүдхэхэ гэжэ оролдоно. Гэбэшье эб найрамдалда эрмэлзэhэн дэлхэйн арадуудтай, СССР болон бүхы социалис нэгэдэлэй оронуудтай тэмсэхэ хүсэн олдохо аал?

Би олон үхибүүдэй эхэ байhан тула Майн 1-нэй энэ hайхан үдэр «Тэнгэри хододоо шэл мэтэ сэлмэг байг!» гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

И. НАМСАРАЕВА,
Хэжэнгын районой Ушхайта нютагта ажаhуугша, Эхэ-Герой.

...барһиэтэ ажал, эдэбхи, хаба!

ЭТИГЭЛ

Үдэшэ бүри түрэл театртамни ерэһэн харагшадай шарайнуудые адаглаха дуратайб. Түхэл шарайгаараашье, абари зангаараашье ондо ондоонууд тэдэ зон адлихан нэгэ шэнжэтэй — тэдэнэр һайхан сэдьхэлтэйгээр зүжэгүүдыемнай харахаяа ерэдэг. Ажабайдалай орёо асуудалнуудһаа тэрьедэжэ, хүнгэн һэбхи зүйлөөр тархияа мэнэрүүлхэ гэһэн бэшэ, харин үнэн юумэн тухай гүнзэгыгөөр бодомжолжо үзэхэ хүсэлтэй,— һонор сэдьхэлтэй, үндэр эрилтэтэй хүнүүд театраймнай богоһо алхажа ородог гэжэ һанагшаб. Эдэ харагшадайнгаа хүлеэлгэ найдалые хүсэд харюулжа шададаггүй байбалнай, тэрэ бидэнэй — театрай зохёохы коллективэй гэшүүдэй гэмээр болоно гэжэ һанагшаб. Тиибэшье имэ ушарнууд үсөөн болодог. Юрэнхыдөө харагшаднай бидэндэ, бидэ харагшадтаа этигэл найдабаритайгаар хандадагбди. Эгээл шухалань гэхэдэ, театрнай тон өөрын, өөрсэ һонин зохёохы шарайтай байха ёһотой, тиимэ байха уялгатайшье. Тиимэһээл бидэ ургаха, уран бэлигэ мүлин хурсадхаха аргатай гээшэбди. Үнэн искусство иигэжэл хүгжэхэ ёһотой ха юм.

Хэдэн жэлэй саада тээ Англиин суута Ковент Гарден, Друри Лейн, хан тайжа Эдвардын театрнуудта орожо харахадаа, эдэ бүгэдэ тухай эгээн тодоор бодожо үзэхөөр байгаа. Алталмал шэмэглэлтэй, зузаан хүшэгэнүүдтэй ордон мэтэ һайхан эдэ байшангууд соо бэеэ мэдэхэ эрхэгүй, тон дулдыданги байдалтай коллективүүд зүжэгүүдээ харуулна гэжэ һанахада, һонин байгаа һэм шуу. Юрэнхыдөө Англида оройдоол 3 театр — тэдэмнай үндэр түрэлтэ королевын мэдэлэй театрнууд — һангай мүнгэн дээрэ байдаг. Бэшэниинь булта коммерческэ предприятинууд шэнгеэр өөһэдыгөө тэдхэхэ ёһотой. Тэрэнь угаа һонин юм. Гансаханшье зүжэг урагшагүйгөөр табяа һаа, театрайхид бүхэли сезонойнгоо харагшадые алдажархиха, гэхэһээ саана, актернуудынь ажалгүй үлэшэхэ жэшээтэй. Иимэ эрхэ байдалда ямар режиссер [illegible] һаа, арсалдаата зохёолые репертуартаа оруулхаяа зүрхэсэхэб даа! Хүнгэншэг удхатай, хүхюун зугаатай мюзикл табяа һаа, хэзээшье гарзатахагүйлши... Тиимэһээл Эдинбургска фестивальда манай оронһоо зорижо ошоһон театрай хүдэлмэрилэгшэдэй бүлэг гол түлэб хүнгэн һэбхи мюзикл, шоу-зүжэгүүдые хаража ерэхэ баатай болоо һэмди. Үһэеэ улаан, ногоон үнгэнүүдээр будаһан, шэхэндээ, хамартаа гарьха һиихэнүүдые зүүһэн, ой ухаанда орошогүйгөөр хубсалһан хүбүүд, басагад бидэнтэй зэргэлжэ һуугаа.

Иимэ хүнүүд арадайнгаа угай культурые хаанаһаа зүбөөр сэгнэхэ, ойлгохоб даа. Шекспир, Шоу, Байрон мэтын агуу ехэ хүнүүдэй дурасхаалта газарнууд, Великобританиин домог суута музейнүүд, библиотекэнүүд имагтал баяшуулда, мүн хари гүрэнүүдһээ ерэһэн туристнуудта харуулагдахын тула нарилагдан сахигдана гэжэ һанахаар байгаа бэлэй. Тиигэдшье арадай үндэр соёлые гэршэлһэн эдэ газарнуудые олонхи ушарта гүрэн бэшэ, харин искусствын ажал ябуулагшадай профсоюз сахина гэжэ дуулахада, һонин байгаал!

Бернард Шоу... Суута уран зохёолшын бүтээлнүүдые манай орондо нютагаархидһаань дээрээр мэдэдэг гэбэлнай, этигэхээр бэшэ байхань сохом. Теэд тэрэнэй 44 жэлэй туршада ажаһууһан гэртэ «хүрэхэдэмнай, тэрээн, тухай газаршамнай бидэндэ сэхэ хэлэжэ байгаа һэн лэ... Уильям Шекспирэй хүн болоожо, хүлоо шоройдоһон газарнуудаар ябахадаа, Исаак Ньютонэй «үри һадаһануудые» харахадаа, Ленинэй байрлаһан гэртэ, Карл Марксын хүүртэ хүрэхэ үедөө хүн бүхэнэймнай сэдьхэл хэды ехээр долгисоо һэм! Тэдэхадаа хаанаһаашье ерэһэн, алишье яһанай хүндэ нангинаар һанагдаха юумэн байна ха юм. Гансал нютагай зондо тэрэ мэтые харахашье, шэнжэлхэшье арга забда болоногүй хаш даа. Лондондо гү, али Ипсвичтэ ажаһуудаг юрын хүдэлмэришэн долоон хоног соо хүдэлжэ олоһон мүнгэеэ хаанаашье хүргэжэ ядадаг, тиихэдээ театр гү, али музей тухай һанахашье аргагүй байна ха юм. Харин тэрэнэй үхибүүд ехэ мүнгэ түлэжэ, хубиин һуралсал гараха аргагүй дээрэһээ «эгээлэй» һургуулинуудта ябажа, тулюурхан мэдэсэтэй, һургаал багатайхан хүнүүд боложо гарана. Тэдэниие һайн ажалда абахагүйнь мэдээжэ, тиимэһээл тэдэнэр «Юуншье тухай бү бодо!» — «Доунт синг!» — гэһэн уряатайгаар үйлсэ хэмжэжэ ябадаг залуушуулай зэргэдэ оролсоно...

Бүхы наһаараа жэнишэдгүй ажал хэжэ гараһан хүнүүдынь пенси абаха эрхэтэй. Зүгөөр эхэнэрнүүдынь 60 наһатайдаа, эрэшүүлынь 65-тайдаа амаралтада гарана. Тэдэнэртэ түлэгдэдэг пенсиин хэмжээн эгээн бага салингай гурбанай нэгэ хубинь болохоор байдаг. Наратай болоһон эхэнэрнүүд гэртээ һууха баатай болоно. Хүүгэдэй ясли гэжэ тэндэ үгы ха юм... Хэлсээн юун байхаб, бидэниие — «тэнгэриһээ тэб гэжэ бууһан айлшадые» — имагтал үзэсхэлэнтэ газарнуудаар ябуулаа юм бээз. Тиибэшье һаань, бүхы тэрэ алталмал ордонгуудайнь, таримал жэгдэхэн газонуудайнь, гуримтай шэн байдалайнь саана юрын англичанинай хүшэр хүндэ байдал элихэн мэдэрэгдэжэ байгаа. «Неделидээ 140 фунт мүнгэ олодогби. Байра, зайн гал, налог, страховани гэхэ мэтээ түлэхэдэмни, тэрэ мүнгэмни арай шамай гэжэ хүрэдэг. Үшөө һайнаар эдеэлхэ, хубсалха хэрэгтэй»,— гэжэ манай экскурсионно бүлэгые зөөдэг байһан жолоошон мандаа хөөрөө бэлэй.

Эдэ мэтые нюдөөрөө хараад, сэгнэжэ үзөөд байхадаа, олон юумэ бодожо үзэхөөр байгаа даа. Капиталис гүрэндэ ажаһуугшадай хуурмаг эрхэ сүлөө, буржуазна искусствын «һалбаран хүгжэлгэ» тухай. Ухаан сэдьхэлэй үнэтэ баялигуудые бодотоор сэгнэжэ һураагүй олон мянган залуушуулай ерээдүй тухай... Совет орон, социалис гүрэнүүдтэ ажаһуудаг зон тухай Англиин ажалшад ямар бага юумэ мэдэнэб! Бидэнэй ажабайдал тухай худал хуурмаг, үгышье һаа, хазагайруулагдаһан мэдээсэл үдэр бүхэндэ уншажа, шагнажа байдаг хүнүүдэй мандаа һэжэгтэйгээр хандахань гайхалгүйл. Тиибэшье тэдэ мантай дүтөөр танилсахые, Совет гүрэн тухай үнэн юумэ мэдэжэ абахые хүсэнэ. Эгээл бидэн шэнгеэр, Тэрэнь маанадые тон ехээр баясуулаа, сэдьхэлдэмнай этигэл найдабариин һайхан мэдэрэл түрүүлээ һэн.

М. ЕЛБОНОВ,
Х. Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй буряад драмын академическэ театрай артист.

Манай элдин тоонто Буряад ороной хойто зүгые мүнгэн шугам шэнгеэр зүһэн, зүүлжэ, баруулжаа һунаһан шэжэмтэ замай барилга гол түлэб дүүрэнтэжэ, мүнөө БАМ-ай зоные ажахын талаар ашаглалгын асуудал эгээн шухала болонхон. Тиигэбэшье һаань, шэнэ тосхон һууринуудта барилга хэжэ үргэлжэлүүлжэ байгшад эндэ эгээл хүндэтэй хүнүүд зандаа. Тэдэнэй дүй дүршэл, эрмэлзэл хүсэл эндэ хүдэлхэ ерээдүйн залуу үетэндэ үльгэр жэшээ болохонь дамжаггүйл.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Социалис Ажалай Герой В. Аксеновой бригадын гэшүүд — Анатолий Егорович Потапов, КПСС-эй гэшүүн Владимир Александрович Левкович гэгшэд ажалайнгаа асуудалнуудые шиидхэжэ байна.

В. ПЛУТТЫН фото.

ҺАЙХАН ЗАНШАЛ

Сагай урасхал соо олон юумэн мартагдаа. Наһамнишье үндэр болоо гээшэ ааб даа. Үнгэрэгшэ апрель соо 80 наһаяа тэмдэглэбэб. Теэд хабарай ерэхэдэ, минии хабаадаһан майн 1-нэй һайндэрнүүд һанагдаадхидаг. 1930 онһоо олохон лэ майн жагсаалнуудта ябаһан байхаб.

1948 оной майн 1-дэ дайнай һүүлээрхи табан жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ бэлэйб. Харин тэрэ табан жэлэй дүүрэтэр жэлэй 7 нормо бэелүүлээ һэм. Тэрэл үедэ һалбариин эрхим шэл отологшо гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байгааб.

Сэхынь хэлэхэдэ, хэды олон, ямар шагнал абаһанаа һанахань бэрхэ. Теэд түрэл заводойхимни мартуулдаггүйл даа. Һаяхан лэ гээшэ һэн ха, 1960 ондо шэлэй заводой 25 жэлые тэмдэглээ бэлэйбди. Ямар ехэ баяр болоо һэн гээшэб! Энэ ойдо зорюулагдаһан ном Буряадай номой хэблэлдэ гараһан байгаа. Тэрээн со минишье дүрэ зураг байха. Баярлаашье, омогорхоошье һэм.

Тэрэ гэһээр үшөө 25 жэл үнгэрөөд, заводнай нёдондо 50 жэлэйнгээ ойе угтаба. Ямаршье түргэн гээшэб даа! Алтан ойн баярые байгша оной январь һара соо бидэнтэй хамта бүхы республикамнай тэмдэглэһэн байгаа. Намаяа мартаагүй. Дарагар улаан гадартай, алтан бэшэгтэй Хүндэлэлэй грамота барюулаа. Энэмнай республикын Верховно Советэй Президиумэй шагнал хайра гээшэ. Хүдэлжэ байха үедөө тэрэнэй депутадшье ябаһан байхаб.

Үнэхөөрөөшье мартанагүй. Ная хүрэһэн намайе һургуулиин үхибүүдшье, заводой парткомой секретарь Б. А. Лев, сугтаа хүдэлһэн нүхэднишье золгожо байдаг.

Заводоймнай директорээр удаан хүдэлһэн, дайнай ба ажалай ветеран А. Р. Болотов намтай орожо хөөрэлдэдэг. Алексей Родионович мүнөө түрэл предприятиингаа түүхын музей даажа ябадаг юм. 1984 ондо хэблэгдэһэн «Улаан-Үдын шэл бүтээгшэд» гэһэн ном соогоо нам тухай яһала дэлгэрэнгыгээр бэшээ.

А. Р. Болотов ехэл хэрэгтэй ажал эрхилнэ гэжэ һанагшаб. Түүхэеэ мэдэхэ ёһотойбди. Энэмнай гансал шэлэй заводой бэшэ, харин Буряад ороной эгээл томо предприятинуудай нэгэнэй түүхэ ха юм. Илангаяа мүнөө үеын залуушуулда тэрэ һургаал боломоор.

Яагаад би угай малшанай хүбүүн республикынгаа түб хото ерэжэ, хүдэлмэришэн болоод, нэрээ нэрлүүлээ хүнбиб?

1930 оной намар республикын газетэнүүдтэ иимэ уряа зэдэлээ бэлэй: «Буряад ороной колхозууд «Стеклостройдо» туһалагты! Хүдэлмэришэдэй дуталдаһан ушарһаа заводой барилга буруу һүрэхөө байна. Энээнтэй эбсэхэ гүбди?

— Үгы даа! Юуншье болог, үгы! Манай ургалтын бэрхэшээлнүүдые, шэнэ фабрика, заводуудые барилгатай холбоотой бэрхэшээлнүүдые заабол дабахабди!

— Яагаад «Стеклостройдо» туһалхаб? Колхозууд туһалха ёһотой гэжэ бидэ тоолонобди. Мүнөө хуряалгын хүдэлмэри дүүрэнтээ. Сүлөө ороһон хүдэлмэрилэгшэдэй зарим хубиие Буряадай гигантын барилгада эльгээхые дурадханабди. Һайн дуранай социалис татабари соносхонобди! Ноябриин 1 болотор 300-һаа үсөөн бэшэ хүдэлмэришэдые «Стеклостройдо» эльгээе!— гэһэн уряа соносхонобди. Танай үгэ хүлеэнэбди, нүхэд колхозингууд!».

Дүлэтэ энэ уряа манайшье Түнхэнэй аймагай Галбай нютаг хүрэтэр ошоһон байгаа. Һая ном соо энэ хандалга уншаад, ехэтэ һонирхооб.

Тиигэжэ би 1930 оной ноябриин 15-да шэлэй заводой барилгада ерээ бэлэйб. Барилгашье гэжэ даа. Нарһан тужын захада түрүүшын бараагуудай һуури табигдаад байгаа. Доодо-Онгостойн казармануud соо бидэниие байлгаба. Тэрэл түрүүшын 6 бараагуудые би барилсаа хүм. Тиигэһээр жэл болоһон хойно һургуули, клуб, хүүгэдэй саад, магазинуud бии болобо.

Заводой барилга ехэ хүшэр эрхэ байдалда хэгдэһэн юм. Цемент, хирпииsэ, бусад материалнууд дуталдаха. Нэгэ үе барилгань бүри зогсошобо. Имагтал партиин обкомой түбэй органуудтай хамта абаһан хэмжээнүүдэй ашаар байдалынь нилээд заһаржа, шэл хайлуулдаг пеэшэн табигдажа захалба. Бишье энэ хүдэлмэридэ хабаадалсааб.

1935 оной август һарада шэнэ завод одоол ашаглалгада тушаагдаад, сентябрь соо түрүүшын шэл бүтээгдээ һэн. Тэрэ болотор би Московско областиин Гусь-Хрустальный хото ошожо, шэл отологшын мэргэжэл шудалжа бусаһан байгааб. Түрүүшын шэлые гаргалгада мастер Ф. В. Жуковтай хамта бишье хабаадалсаһанби. Тэрэмни мүнөөшье мэндэ. Федор Васильевичэй халаанайхидаа шэл татажа гаргахадань, би отолбоб. Һуража ерэһэн хадаа балайшье ядалсаагүй һэм.

Энэмнай стахановска хүдэлөөнэй дэлгэржэ байһан үе бэлэй. Уданшьегүй түрүүшүүлэй жэшээгээр 2 стол дээрэ шэл отолдог болоходоо, даабаряа 150—200 процент хүрэтэр дүүргэдэг болобоб.

Тэрэ үедэ журам тон шанга байһан гээшэ. Политическэ-ниитын хүдэлмэридэ ехэ анхарал хандуулагдаха. Журам эбдэгшэдтэй хүдэлмэришэд өөһэдөө шууд тэмсэжэ, үйлэдбэриин нүхэдэй сүүдээр тэдэниие сүүдлэдэг һэн. Мүрысөөнэй дүнгүүд үдэр бүри 5 хоног бүри согсологдожо, хүдэлмэриин дүнгүүдые тоо бүридхэлдэ абалгын гурим тон шанга байһан юм. Түрүүшүүл — улаан, гээгдэгшэд — хара самбар дээрэ гаргагдажа байха. Ажахын тоосоогоор хүдэлдэг габшагай бригаданuудай хүдэлөөн дэлгэрбэ.

Хүдэлмэриин бригаданuудай суглаанууд тон һонирхолтойгоор үнгэрдэг һэн. Хүдэлмэришэд үйлэдбэриин ёһотой эзэд байһан тула ажалайнгаа ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар дурадхалнуудые эдэбхитэйгээр оруулдаг байгаа.

Мүнөө партиин XXVII съездын үнгэрөөд байхада, тэрэ сагай үйлэ хэрэгүүд мүнөө үеынхидэ адлирхуугаар үзэгдэнэ. Тэрэ үедэ эрьелтэ, хубилалта туйлажа шадаагүй һаа, социализм байгуулха аргагүй байгаабди. Мүнөөшье партиимнай найруулһан хурдадхалгын хараа бодол манай оронииe хүгжэлтын шэнэ үндэр шатануудта гаргаха зорилготой.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ би түмэр замай сэрэгүүдэй бүридэлдэ Ленинград шадар, Прибалтикада түмэр харгы заһабарилааб, шэнээр табилсааб. Гэртээ бусаһан хойноо дахин лэ түрэл заводтоо ороһон хүм. Наһанаим нүхэр Дулма Вампиловна бүхы дайн соогуур шэл багсалагшаар хүдэлөөд, 1968 ондо бэеэ муудажа, пенсидэ гараһан юм. Ехэ басаган Ольгомни хорёод жэл соо шэл отологшоор, мүнөө шэл хухалагшаар ажаллана, эрхимээр хүдэлһэнэй түлөө 1975 ондо Илалтын тугай дэргэдэ дүрэеэ буулгуулаа юм.

Ажалша хүнэй дадал, заншал. Ажалай амта анха түрүүн бүри нютагтаа таняа һэм. Һүүлдэ ород нүхэдэй туһаламжаар барилгашанай, шэл отологшын мэргэжэл шудалааб. Һургаһан залуу нүхэдни, түрэһэн басагамни минии хэрэгые найдамтайгаар үргэлжэлүүлнэ.

Д. ЯПТУЕВ,
шэлэй заводой ветеран, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордента.

КПСС-эй XXVII съезд ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха зорилго табиһан байна. Энэ зорилго бэелүүлгэдэ хүдэлмэришэд, таряашад болон арадай интеллигенциһээ гадна хангалгын албанай хүдэлмэрилэгшэд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна бшуу. Манай парти болон правительство энээниие хараадаа абан, «1986—2000 онуудта арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгэ болон хангалгын һалбаринуудые хүгжөөлгын комплексно программа» зохёон табиһан байна. Комплексно программа соо «Арад зоной һуудал байдалые саашадань һайжаруулга партиин шухалын шухала программна эрилтэ, тэрэнэй социально-экономическа политикын үндэһэн шухала зүйл болоно. Ниитын үйлэдбэриие

АЖАЛША ХҮНЭЙ АШАДА

хэлбэришэгүйгөөр хүгжөөһэнэй, нарижуулан һайжаруулһанай, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлһэнэй, совет хүнүүдэй социальна ба ажалай эдэбхи үүсхэлые бадаруулһанай ашаар энэ зорилгые бэелүүлжэ шадаха байнабди» гэжэ тодоор бэшээтэй.

Үнэхөөрөөшье, ажалшан бүхэндэ соёлой, худалдаа наймаанай, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын талаар зохихо эрхэ байдалай олгогдоһон байбал, хүн зоной урма бадарангүй яаха юм? Тиимэһээ 1990 он болотор ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгые 40 процентһээ бага бэшээр, 2000 он болотор 2,4—2,5 дахин ехэ болгохо гэжэ комплексно программа соо хэлэгдэнэ. Энэ орео түсэб дүүргэхэ арга боломжонууд бии. Эрдэм-техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ аргатай болохобди. Хүн бүхэн хурдадхалгын замда гарахадаа, улам бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха ёһотой ааб даа.

Манай ательегэй коллектив хүн зонһоо абаһан захилнуудаа саг дарыдань дүүргэхэһээ гадна, захилнуудай шанарыень эрид һайжаруулха гэжэ оролдоно. Тиимэһээ бригадна арга үргэнөөр хэрэглэнэбди. Коллективэймнай гэшүүд — оёдолшон-мастер, КПСС-эй XXVII съездын делегат Л. В. Зангеева, А. А. Седунова, В. И. Баирова, В. Е. Кострикова гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд ажалай түрүүшүүлэй тоодо ороно.

Һүүлэй үедэ манай ательедэ угалзатуулан оёдог шэнэ зүйл нэбтэрүүлэгдээ. Угалзатуулан оёлгоор гоёогдоһон платинуудые хүн зон мүнөө олоороо захидаг болонхой. Ажалша хүнэй аша туһада бидэ саашадаашье бүхы хүсэеэ, мэргэжэл шадабариияа зорюулхаар бэлэмди.

В. ЦВЕТКОВА,
Улаан-Үдын «Березка» ательее даагша.

Үйлэдбэриин, эрдэм-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд! Эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхалгада, арадай ажахые үндэһөөрнь шэнэдхэн хубилгалгада оруулдаг хубитаяа арьбадхагты!

(КПСС-эй ЦК-гай Уряануудһаа).

ЭРХЭ СҮЛӨӨ ХАМГААЛАЛСАХА УЯЛГАТАЙБДИ

«Совет сэрэгшэд! Манай арадай амгалан тайбан, зохёон байгуулхы ажалые һэримжэтэй хёрхоор сахин хамгаалагты! СССР-эй шэн зоригто Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ алдар соло!» — гээд КПСС-эй ЦК-гай Уряанууд соо уншанабди.

Гүн удха шанартай эдэ үгэнүүд үсэгэлдэр сэрэгэй албанда ябаһан бидэнэртэ яаха аргагүй хамаатай гэжэ ойлгоноб. Юуб гэхэдэ, сэрэгэй уялгата албанда байхадаа, бидэнэр Эхэ ороноо, түрэл тоонто нютагаа, мүн аха дүү социалис оронуудай амгалан тайбан ажабайдал сахин хамгаалхаар, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдээ бэхижүүлхэ зорилготойгоор һуралсал, һорилго гараһан гээшэбди. Тиимэһээ мүнөө бидэнэртэй ээм эмээ зэргэсүүлэн нэгэ жэгдээр алхалһан дүүнэрнай КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые һуралсалдаа, дайшалхы болон политическэ бэлэдхэлдээ эрхим амжалтатай Уласхоорондын һаналаа нэгэдэлгын Майн Нэгэнэй һайндэрые тэмдэглэжэ байна гээшэ.

Бидэнэр алба хэжэ ябахадаа, аха нүхэдэйнгөө, үетэнэйнгөө туйлаһан амжалтаар омогорходог бэлэйбди. Нютагаймнай хүбүүд уялгата албандаа байхадаа өөһэдыгөө һайн һайхан талаһаа харуулдаг, түрэһэн тоонто нютагаа нэрлүүлэн, эхэ эсэгээ, үетэн нүхэдөө баясуулдаг һэмди. Тиигэжэ албаяа хэжэ ябаха үедөө манай үүринэр Афганистанай Демократическа Республикын ажалшадта интернациональна уялгаяа дүүргэн, туһаламжа үзүүлнэ гэжэ радиогоор шагнадаг, түбэй газетэнүүд дээрэһээ уншадаг болонхойбди. Тиихэдээ эдэнэрэйнгээ аха дүү арадта үзүүлжэ байһан туһаламжаар, тэдэнэй харуулһан баатаршалгаар үнэн зүрхэнһөө баясадаг, омогорходог гээшэбди.

Манай совет ороной ажалшад иигэжэ бэе бэедээ, мүн аха дүү социалис оронуудай ажалшадта хани халуун, үнэн зүрхэнэй туһаламжа үзүүлжэ байхадаа, түби дэлхэй дээрэ дайн байлдаан бү болоһой гэжэ оролдожо, тэмсэжэ ябана ха юм.

Намтай суг уялгата албаяа дүүргэһэн нүхэдни тоонто нютагуудтаа бусанхай, партиин XXVII съездын хараалһан холын хараата түсэб уялгануудые дүүргэхын хойноһоо шармайн оролдожо эхилэнхэй. Бидэнэр сэрэгэй албанһаа парти, правительствын хайра шагналтай хүртэнхэй бусажа ерээ һэмди. Минии нүхэр Николай Астраханцевые «Дайшалхы габьяагай түлөө» медаляар, намайе Улаан Одоной орденоор шагнаа бэлэй. Нүгөөдэ нүхэр Артур Намжиловнай баяр баясхаланда хүртөө һэн. Богонёор хэлэхэдэ иимэл даа. Бултадаа Эхэ оронойнгоо саашадаа һалбаран бадархын түлөө амгалан ажалай охин соо ажаллана гээшэбди. Би мүнөө Ленинэй ордента локомотив-вагон заһабарилгын заводто эсэгэтээ хүдэлнэб. Сэрэгэй албанда ошохынгоо урда тээ 1-дэхи ГПТУ дүүргэһэн байнаб. Тиихэдээ паровозой машинистын туһалагшын мэргэжэл шудалаа һэм. Зүгөөр үетэн нүхэдэйнгөө сэрэгэй албанда ошохо болоходонь, бишье үүринэртээ суг мордолсоо бэлэйб. Мүнөө минии хүдэлжэ эхилһэн цехтэ эбтэй эетэй 22 хүн хүдэлнэбди. Бригадын гэшүүд байгша оной нэгэдэхи кварталай түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ амжаа һэн. Саашадаашье ажалдаа эрхим амжалта туйлахаар эрмэлзэнэбди.

С. БАТУРИН,
Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэн.

...ПОРТАЖ

ЭД БАРААНАЙ ЭРХИМЫЕНЬ...

...үргэн хэрэглэлэй ...бүри ехээр гаргаха, ...нь эрид һайжаруул... партиин XXVII ...онсолон заагдаа ...талаар нёдондо гү... ...мнай хэдэн тогтоол ...илгые абаһан юм. ...үдэр бүри һуудал ...хэрэглэдэг зүйл... ...тай зохид, гоё һай... ...ада абахаһаа гадна, ...соо «алба хэхээр» ...амтай зүйлнүүды... ...оролдодог зан...

...Электромашина» заво... ...дахи цех. Дэлхэйн ...һаналаа нэгэдэл... ...уласхоорондын үдэрые ...дэлгэрһэн мүрысөө... ...дэлисэ саг зуура... ...һуладаагүй. Элек... ...хабсарган ...участогай Ю. Г. ...ударидадаг бри... ...эрхимлэжэ га... ...болоһон продукци ...болгодог бодосоор ху... ...жэтэ һайхан тү... ...хүргэдэг В. В. Яблоновский, Б. Д. Шагжиев, слесарь-суглуулагша З. С. Теслева, Н. Г. Истомина гэгшэд илангаяа ульһа залитайгаар, мэргэн шадабаритайгаар хүдэлжэ гараа.

— Һайндэртэ гансал ажалай бэлэгүүдые б э л д э э бэшэбди. Эгээл һонирхолтойгоо дуулгая: үйлэдбэриингөө технологиие һэлгэн хубилгахаар хүдэлмэри ябуулнабди. Ушарынь гэхэдэ, уданшьегүй «Находка» түхэлэй үһа халаадаг шэнэ түхеэрэлгэнүүдые гаргажа эхилхэмнай. Тиимэһээ мүнөө бэлэдхэл хэгдэнэ, зэр зэмсэгүүд түхеэрэгдэнэ, продукци яоталха хайрсагууд бэлэдхэгдэнэ. Хүдэлмэришэдшье бэеэ зэһэнэ. Нарижуулан һайжаруулагдаһан түхэлтэй «Находкомнай» мүнөөнэйхиһөө бүри таарамжатай зохид, 1200 ватт хүсэтэй байха,— гэжэ цехэй экономист С. Н. Халанова хөөрэнэ.

Үһа халаадаг түхеэрэлгэнүүдэй участогайхид 1986 оной түрүүшын кварталай түсэбөө үлүүлжэ, 175 мянгые бүтээн гаргаха һаа, 175,5 мянгада хүргөө. Апрельдэшье шалгараа. Эндэ олон жэлдэ хүдэлжэ байһан Л. А. Сагдеева, Р. А. Бадмаева, И. И. Строганова, А. Д. Бродникова гэгшэд нэгэ жэгдэ, оролдосото хүдэлмэреэрээ алдаршадаг юм. Согтой, энеэдэтэй, шумууһан хүдэлсэтэй хүдэлмэришэн эхэнэрнүүдһээ үйлэдбэридөө эзэн ёһоор хандалгын жэшээ абамаар гэжэ ойлгохоор бэлэй.

— Хүдэлхэ хүсэлшье байха, хүсэншье байха. Түүхэй эдэй бии һ а а н ь, м а н д а һаалта гэжэ үгы,— г э ж э бригадир Л. А. Сагдеева бултанай зүгһөө хэлэнэ.

Эгээл эндэ Буряадай госнадзорой лабораториин, республикын худалдаа наймаанай инспекциин түлөөлэгшэд О. Г. Джафаровтай, Н. В. Михалеватай уулзашабабди. Эдэмнай шанар шалгахаяа, продукциин худалдан абагшадта хэр таарамжатай байһан тухай хөөрэлдэхэеэ ерэһэн байба.

— Октай Гусейнович, иимэ шалгалтануудай үндэһөөр ямар хэмжээнүүд абтадаг гээшэб? — гэһэн асуудалтайгаар хандабабди.

— Үйлэдбэридэ нүлөөмнай үрэтэйхэн байха ёһотой. Үнгэрһэн жэлдэ эндэ шалгалта хэхэдээ, дутуу дундануудаа усадхахынь хэдэн заабари үгөө һэмди. Тэдэмнай булта бэелүүлэгдээ. Онсолбол, бии байгаа түхеэрэлгэнүүд технологическа процессүүдтэе таарулан тодхогдоо. Продукци болбосон түхэлдэнь хүргэдэг участогай ажалай эрхэ байдал һайжаруулагдаа. Электро-гүсэнүүдэй хоолойнуудые сэбэрлэхэ таарулу түхеэрэлгэ нэбтэрүүлэгдээ. Гэбэшье эрилтэнүүднай мүнөө бүри шангадаа. Арадай хиналтын, хуули хамгаалгын органуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй суг хараа зорилгонуудаа таарулан зүбшэнэбди. Голодоһо гаргалгые һэргылхэ талаар партиина, совет органууд хүмүүжүүлгын хүдэлмэреэ эдэбхижүүлээ. Минии һанахада, хүдэлмэришэд сэдьхэл һэшхэлээрээ шанарай түлөө оролдолго гаргана. Гэбэшье эндэ һэльбэн шэнэлэлгэтэй, зэбсэгжүүлгэтэй холбоотой орёо олон асуудалнууд бии, — гэжэ О. Г. Джафаров харюусаа һэн.

Уданшьегүй эндэхи лабораториин хүдэлмэрилэгшэд заводой бүтээн гаргадаг АИ түхэлэй электродвигательнүүдэй шанарые шалгаха талаар хүдэлмэреэ эхилхэ юм. Техническэ шалгалтын таһагуудые предприятинуудай сэхэ мэдэлһээ гаргаха тухай асуудалай жэлһээ жэлдэ табигдабашье, хүсэндэнь хүргэхөөр хэмжээнүүд абтаагүй байһаар гэһэн һанамжаяа нүхэр Джафаров элирхэйлээ бэлэй.

Үшөө эндэ хужарлан һонирхоһон юумэмнай гэхэдэ, 1987 оной эхеэр «Ретро» түхэлэй электро-гүсэнүүд гаргагдажа эхилхэ. Львов хотын түбэй конструкторска-технологическа бюрогойхид иимэ түхэлэй электро-гүсэ зохёон байгуулжа, «Электромашинада» дурадхаһан байна. «Ретро» урданай гүсэнүүдэй дүрсые даган бүтээгдэхэ юм. Мүнөөнэйхидэ орходоо багтаамжатай, 3 литрэй, хоолойнь сэхэ бэшэ, годиилгоһон түхэлтэй байха. Гэбэшье эгээл һайшаалтайнь, мартамхай хүнүүдтэ илангаяа таарамжатай юумэниинь гэхэдэ, үһанай бусалхадань, гүсэ автоматическа аргаар хүдэлгэгдэхэеэ болишодог байха. Одоол тиимэһээ гүсэнүүд түргэн эбдэрхэгүй, мартамхай эзэдтээ «гомдонгүй», «амиды» үлэхэ бшуу.

Айл бүлэ бүхэнэй хэрэглэмжэдэ ородог эдэ зүйлнүүдэй түхэлые хубилгаха, нарижуулан һайжаруулха талаар уридшалан хэмжээнүүдэй абтаха үедэ гол хүдэлмэриин урагшатай ябажа байһаниинь урматай. Арбан хоёрдохи табан жэлэй туршада цехэй дэргэдэ бэлэн продукци хадагалха склад бариха, үйлэдбэриин талмай үргэдхэхэ талаар хараалагдаһан зорилгонууд хойшолуулашагүй бэелүүлэгдэхэ ёһотой гэһэн найдалаа хүдэлмэришэд элирхэйлээ һэн. «Промышленна предприятинуудые эд бараа үйлэдбэрилгэдэ хабаадуулха» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэл соо тодорхойгоор заагдаад байхада, иимэ эд бараа мүнөө гаргажа байгаа предприятинууд хүдэлмэреэ бүри ашаг үрэтэй болгохо, шанарай түлөө тэмсэлээ шангадхаха зэргэтэй гээд һанагдана.

...Улаан тугуудые намилзуулһан Улаан-Үдынгөө олон мянган ажалшадтай суг һайндэрэй жагсаалда эндэхи хүдэлмэришэд алхалхадаа, Майн 1-нэй уряанууд эршэ зоригой мэдэрэл зүрхэ сэдьхэлдэнь түрүүлжэ, хүн зоной һуудал байдал һайжаруулхын түлөө оролдосотойгоор ажаллажа байһандаа омогорхолтойнууд ябанал.

Г. ДАШЕЕВА.

НЮТАГ НЮТАГАЙ НОНИН

ХАБАРАЙ БЭЛЭГ

Уласхоорондын һайндэр — Майн нэгэндэ хотын ажалшадые омогорхон баясуулмаар ямар бэлэгүүдые танай Зеленстройн управлени бэлдэнхэйб гэһэн асуудалтайгаар тус управлениин начальник С. Т. Конюковто хандабабди.

— Манай ажахы хотынгоо ажалшадта хирэ-хирэ болоод олон тоото, янза бүриин баглаа сэсэгүүдые бэлдэжэ, худалдаа наймаанда эльгээжэ байдаг болонхой. Энээнһээ гадна, холын нютагуудта ургуулагдаһан гоё һайхан баглаа сэсэгүүд һүүлэй үедэ асарагдадаг болоо. Жэшээнь, Майн нэгэнэй һайндэртэ Ригэ хотоһоо 40 мянган хэһэг тюльпан, гвоздика, нарцисс болон бусад сэсэгүүдые агаарай онгосоор асаранхайбди.

Хабарай урин дулаан үдэрые бэлэглэһэн эдэ сэсэгүүд Майн һайндэрэй урда тээ Бабушкинай нэрэмжэтэ гудамжадахи сэсэгүүдэй магазинда, түбэй дэлгүүр дээрэ наймаалагдаһан байна. Энээнһээ гадна, майн 2-ой үдэр гэр бүлэ бологшодой байшанда баглаа сэсэгүүд тусхайгаар асарагдажа наймаалагдаха юм.

Һайндэрэй сэсэгүүд Улаан-Үдын зеленстройн теплицэ соо мүн лэ олоор ургуулагдаһан байна. Янза бүриин сэсэгүүдые ургуулагшадай дундаһаа ажалай ветеран Н. Я. Воробьева, Н. М. Игнатьева, ахамад инженер С. Н. Ханташкеева болон бусадые нэрлэлтэй.

Т. НАГАЕВА.

ГЕОЛОГУУДЫЕ БАЯСУУЛБА

Аха нютагай газар дайдада оршодог Саяан хадануудай тэг дунда түбхинэһэн Зүүн-Холбоо гэжэ тосхон бии. Эндэ гол түлэб геологууд ажаһуудаг, ажалладаг юм.

Һаяхан энэ тосхондо Орлигой соёлой байшангай уран һайханай бүлгэмэйхид, райпогой автолавка ерээ.

Геологуудай тосхоной ажалшадай үмэнэ партиин райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. С. Галсанов районой XII табан жэлдэ бэелүүлхэ социально-экономическа хүгжэлтын гол зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэбэ.

Ахын геологическа экспедициин начальник В. Д. Арабжаев экспедициин коллективэй ажал хэрэгүүд, шиидхэгдэхэ асуудалнууд дээрэ тогтоһон байна.

Эндэхи һургуулиин, хүүгэдэй саадай хүдэлмэрилэгшэдтэй, түрэлхидтэй арадай гэгээрэлэй таһагай хүдэлмэрилэгшэд Т. Б. Демина, Л. Е. Ходоева гэгшэд уулзаба.

Милициин таһагай начальник В. Б. Чибаков, арадай судья С. С. Мудаева мүн лэ хүн зонтой хөөрэлдэһэн, асуудалнуудтань харюусаба.

Удаань уран һайханай бүлгэмэйхид Л. Патархеева, В. Борбуева, В. Галсанова, Н. Галсанов болон бусад концерт табижа, гоёор дуулажа, уран уншалга, нугархай хатар харуулаа.

Райпогой автомагазинай наймаалагша Б-Н. Д. Ошоров тэндэхи зондо олон янзын эд бараа дурадхаһан байна.

В. ГАЛСАНОВ.

УУЛЗАТАРАА БАЯРТАЙ, ЯРУУНА

«Улаан-Үдын хүгжэмэй училищиин концертнэ зал соо Яруунын районой «Ярууна» гэжэ дуу ба хатарай арадай ансамблиин концерт болохонь» гэһэн соносхол республикын газетэнүүдтэ һаяхан тунхаглагдаа һэн. Уран һайханайнь хүтэлбэрилэгшэ — Буряадай АССР-эй соелой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Людмила Черепанова юм.

...Концертнэ зал соо хүн зон олоороо сугларба. Тус залай торгон хүшэгэ наартай зохид буряад хүгжэмэй аялга доро аалиханаар хоер тээшээ һэхэгдэжэ, концертые хүтэлбэрилэгшэд сугларагшадые халуунаар амаршалба.

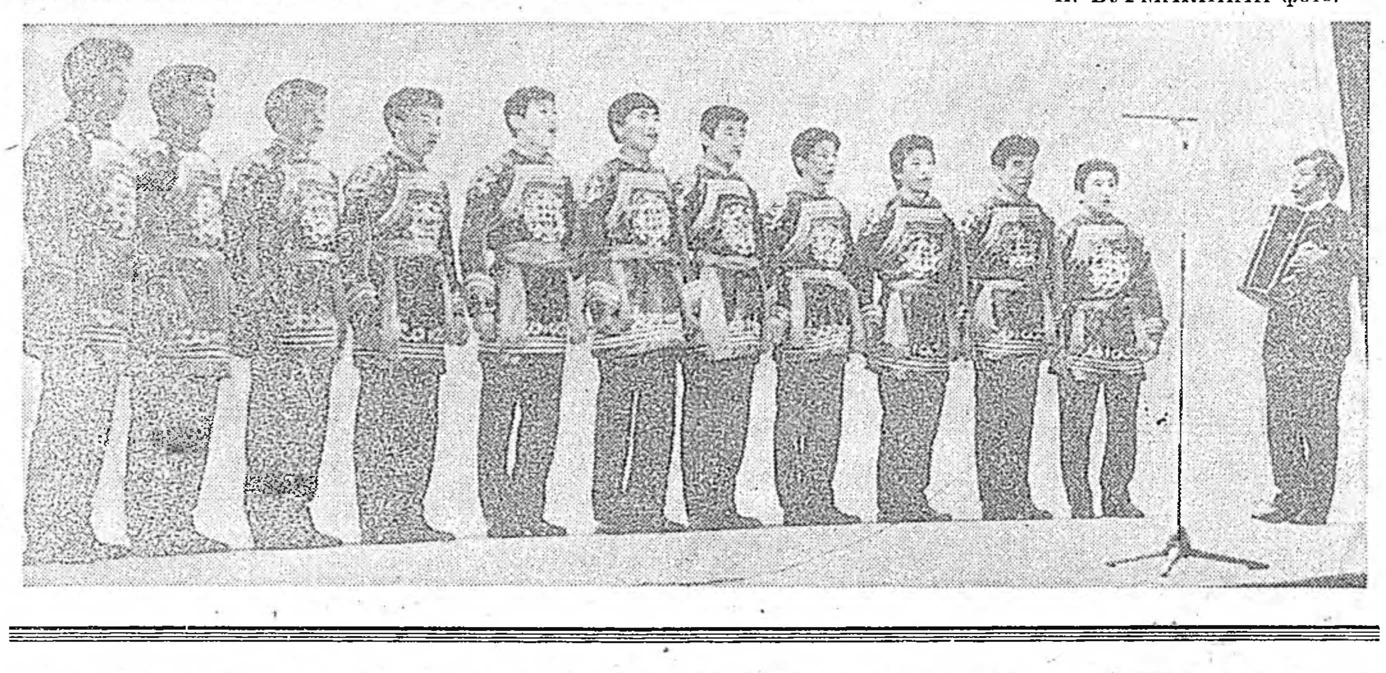
Тус ансамблиин артистнууд нэн түрүүн «Сэнхир нуурта Ярууна» гэһэн темые дуу-хатараар зураглан харуулба. Тиигээдшье концертын программын номернууд хойно хойноһоо һубариба. Бүхыдөө 20 гаран номер харуулагдаа. Тус ансамблиин хатарай бүлэг илангаяа һайнаар украин, таджик, ород, буряад, монгол арадай хатарнуудые гүйсэдхэбэ. Тиихэдэ Бүхэроссин конкурс-харалгада 3 дахин лауреадай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн эхэнэрнүүдэй «Ярууна» гэжэ ансамбль олон дуунуудые ород, буряад хэлэн дээрэ оншыень оложо хангюурдаба.

Ансамблиин артист Андрей Сомкин, Бато Максаров, Согто Очиров, Саша Поправко, Буда-Ханда Жигмитова, Татьяна Черепанова, Татьяна Данзанова, Бадма-Ханда Тарбаева, Нима Ешеев болон бусад ород, буряад арадай дуунуудые гүйсэдхэһэн байна.

Тус ансамблиин концертые балетмейстер Лариса Дандарова, концертмейстернүүд Василий Житихин, Виктор Байбородин гэгшэд бэлдэлсэһэн байна. Ансамблиин эхэнэрнүүдэй хатарые гүйсэдхэжэ байхадань, бүхы дуушадынь хэдэн дахин нэгэн доро дуулажа, тэдэ номернуудыень улам удха шанартай, гоё болгоо.

Агууехэ Октябриин Социалис революциин 70 жэлэй ойдо зорюулагдажа, түрүүшынхеэ табигдаһан «Ярууна» ансамблиин концертын программа саашадаа улам баяжуулагдаха, мэргэжэл шадабаринь улам дээшэлүүлэгдэхэ байна. Тэдэнэрэй «Дахин уулзатараа баяртай» гэжэ харагшадта концертын эсэстэ хандахадань, нэгэл гүнзэгы удхатай гэжэ һанагдажа байгаа һэн. Уулзатараа...

С. ОЧИРОВ.

Ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын һайндэрэй урда тээхэнэ Улаан-Үдын Ленинэй ордента локомотив-вагон заһабарилгын заводой Соёлой ба ажалай ордон соо «Студентнүүдэй хабар-86» гэһэн фестивалиин түгэсхэлэй концерт болобо.

Республикын дээдэ болон тусхай дунда һуралсалай газарнуудай студентнэр Коммунис парти, багша Ленин тухай дуунуудые дуулаа, СССР-эй, дэлхэйн арадуудай хатар гүйсэдхөө, элдэб инструментнүүд дээрэ хүгжэм гүйсэдхөө. Һайн дуранай уран һайханай бүлгэмэй табан зуугаад залуу гүйсэдхэгшэдэй энэ фестиваль ехэ урагшатай үнгэрөө, хүн зоной зүрхэ сэдьхэлые ехэтэ хүлгөөгөө.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын багшанарай училищиин студентка Л. Шарланова дуулана. Буряадай хүдөө ажахын институдай студентнэрэй бүлэг хүбүүд Буряад орон тухай дуу гүйсэдхэнэ.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Монгол һайхан орондо

Тус республикын дээдэ һуралсалай системэ Монголой Арадай Республикын социальна хүгжэлтэдэ туйлагдаһан ехэ амжалтанууд тухай гэршэлнэ. Хэзээ нэгэтэ гээгдэнги байһан Монгол орон мүнөө үедэ хүн зоной мянган хүндэ студентнэрэй тоогой талаар Ази соогоо түрүү һууринуудай нэгые эзэлдэг болонхой. Ороной дээдэ һургуулинуудта 20 мянган студентнэр һуралсана. Эрдэмэй 30-аад доктор болон 300 гаран кандидат тэдэнэртэ ном заадаг.

Республикын арадай ажахые хүгжөөлгэдэ дээдэ һургуулинуудай оруулдаг хубитань ехэ болоно. Түгэс шадабаритай кадрнуудые бэлдэхынгээ хажуугаар эрдэмтэд болон дээрэ һургуулинуудай багшанар ороной хүгжэлтын шухала асуудалнуудые эрдэм ухаанай үндэһөөр шэнжэлдэг юм. Тобшолон хэлэбэл, Хубсугулда шулуун нүүрһэнэй ехэ уурхайнууд тэдэнэрэй эдэбхитэй хабаадалгатайгаар нээгдэһэн, энэ нютагай ургамалай болон ан амитадай аймаг шэнжэлэгдэһэн, шэнэ үүлтэрэй мал бии болгогдоһон, үбшэ тодорхойлхо, шасаргана промышленна аргаар болбосоруулха шэнэ онол арганууд, ашагта малтамалнуудай уурхайнуудые тааруу зүбөөр ашаглаха технологи зохёогдоһон байна. Студентнэр жэл бүри ажалай семестрнүүдтэ хабаадахадаа, 300 миллионһоо дээшэ тугригай барилгын болон арадай ажахын бусад хүдэлмэри дүүргэдэг юм.

• • •

Мүнөөнэй наймадахи түсэбтэ табан жэл болбол арадай Монголой хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин материально-техническэ үндэһэ һууриие саашадань бэхижүүлхэ шэнэ шата болохо юм. 1986—1990 онуудтахи МНР-эй экономическа болон социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй проектээр эндэ хараалагданхай. Һалбариин ажалшадай урда табигдаһан ехэ зорилгонууд дотоодын нөөсэнүүдые хүсэд дүүрэнээр элсүүлгэдэ, түсэблэлгэ болон залан хүтэлбэрилгын онол, аргануудые нарижуулан һайжаруулгада, продукциин шанарые һайжаруулгада ба сорт янзануудыень олошоруулгада, ороной гадаадада эд бараа худалдаха арга боломжонуудые дээшэлүүлгэдэ шэглүүлэгдэнхэй.

Хүдэлжэ байгаа предприятинуудай үйлэдбэриин хүсэнүүдые бүри бодомжотойгоор хэрэглэжэл, тэдэниие һэльбэн шэнэдхэхэ ба үргэдхэхэ талаар хэмжээнүүдые бэелүүлжэ, мүн

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТАСС • АПН

АЖАЛШАДАЙ ҺАНАЛАА НЭГЭДЭЛГЫН ҺАЙНДЭР

ПАРИЖ. Оршон ерэжэ байһан Майн 1-нэй һайндэрые Франциин ажалшадай тэмсэлэй үдэр болгохо уряатангаар Франциин Компартиин Политбюро фабрика, заводуудай эзэдтэ хандаба.

Правительствын бэелүүлжэ байдаг социально-экономическа хараа шэглэл хүдэлмэригүйшүүлые олошоруулна, эгээлэй юрын хүнүүдэй һуудал байдалые улам муудхаана, ехэ капиталда шэнэ хүнгэлэлтэнүүдые, арга боломжонуудые олгоно гэжэ Ф К П-гэй Политбюрогой «Юманите» газетэдэ толилогдоһон мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Ажалшадай аша туһые буруу һүргэхын, тэдэнэй салин хүлһые хороохын, ямаршье хиналтагүйгөөр ажалһаа гаргахын, хонижоо наймаас улам дэбэргэхын тула улам ехэ арга боломжонуудые үргэнөөр хэрэглэнэ гэжэ документ дотор заагдана.

Иимэ оршон байдалда Майн 1-дэ, пролетарска һайндэрэй зуун жэлэй үдэр, Парижда, Франциин бусад хото городуудта ажалшадай олоной хабаадалгатай жагсаалнууд болохо байна.

ХЕЛЬСИНКИ. «Арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө», «Эб найрамдал ба харилсаа холбоон», «Советскэ Союзай эб найрамдалта иэпэ үүсхэлнүүд — амгалан тайбан ерээдүйн эшэ үндэһэн», «Совет-финляндиин хани барисаае бэхижүүлхэ» — гэһэн уряа, лозунгнуудтайгаар Финляндиин ажалшад Майн 1-нэй һайндэрые угтаха байна. Жагсаалшад Хельсинки, Тампере, Турку болон ороной бусад хото городууд болон һууриин тосхонуудай үйлсэ гудамжануудта гараха байна.

Бүхы дэлхэй дээрэ тохёолдуулагдажа байһан ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын тула эдэбхитэй яоуулгануудые бэелүүлхэ шухала гэжэ Финляндиин арадай демократическа холбооной Майн 1-нэй хандалга соо тэмдэглэгдэнэ. 2000 он хүрэтэр ядерна буу зэбсэг усадхаха, дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал хангаха зорилготой Советскэ Союзай эб найрамдалта үүсхэлнүүд энэ талаар бэелүүлэгдэдэг эдэбхитэй политикын һайн гэршэ жэшээ болоно. Эдэ дурадхалнуудые, үүсхэлнүүдые гүйсэд дүүрэнээр дэмжэжэ байһан тухайдаа Финляндиин арадай демократическа холбоон мэдүүлбэ.

УЛААН-БААТАР. Ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын Уласхоорондын үдэрэй зуун жэлэй ойдо зорюулагдаһан научна конференци МНР-эй ниислэл хотодо болобо. МНРП-гэй ЦК-гай дэргэдэхи Нийтын эрдэмэй институт, Монголой Профсоюзуудай түбэй совет тэрэниие эмхидхэһэн байгаа. Ороной эрдэмтэдтэй хамта партиина, ревсомолой болон профсоюзай эдэбхитэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадаба. Социалис оронуудай хүдэлмэришэн ангиин түүхэтэ уялга тухай, капиталис болон сүлөөлэгдэһэн оронуудта хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе дэмжэхэ талаар МНРП-гэй бэелүүлжэ байдаг ажал ябуулга тухай, уласхоорондын профсоюзай хүдэлөөнтэй Монголой профсоюзуудай холбоон тухай элидхэлнүүд шагнагдаа.

Арадай Монгол орондо Майн 1-нэй түрүүшын жагсаал 1922 ондо болоо һэн. Мүнөө Майн 1 хадаа республикын ажалшадай эгээл дуратай һайндэрнүүдэй нэгэниинь болоно. Байгша ондо тэрэ онсо оршон байдалда — МНРП-гэй XIX съездэ МНР-эй ажалшадай үргэнөөр бэлдэлгын оршон байдалда угтагдажа, ажалай алдарта амжалтануудаар тэмдэглэгдэхэ юм гэжэ конференци дээрэ заагдаба.

ДЕЛИ. Дэлхэй дээрэхи амгалан тайбан байдалда аюул тохёолдуулжа, хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдэй бээе даалһан байдалые, эрхэ сүлөөе таһалдуулхые һэдэжэ байһан империализмын үүдхэһэн сэрэг дайнай аюулда эсэргүү тэмсэлдэ дэлхэйн олониитэ энэ жэлэй Майн нэгэниие угтажа байна. Майн 1-нэй зуун жэлэй ойдо зорюулжа, Индиин Коммунис партиин (марксистска) Центральна Комитедэй эндэ толилогдоһон уряанууд соо иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Советскэ Союзай бэелүүлжэ байдаг ленинскэ эб найрамдалта политикые, бүхы хүн түрэлтэнэй ерээдүйн түлөө, ядерна, замбуулинай ба бусад буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгаһаа дэлхэйе аршалан абархын түлөө тэрэнэй бэелүүлдэг ажал ябуулгые уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн батаар дэмжэнэ. Холбоото Штадуудай жүрөөдэһэн түсэбүүд эб найрамдалай хэрэгтэ аюул тохёолдуулна. США-гай дайн жүрөөдэһэн хараа шэглэлдэ эсэргүүгээр, дэлхэйн бүхы түбиинүүдэй арадуудай социальна ба экономическа дэбжэлтын түлөө эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй хүдэлөөе бэхижүүлгын тэмсэлэй һүлдэ доро Майн 1-нэй һайндэрые тэмдэглэхэ уряатайгаар КПИ (М) ажалшадта хандаба.

ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРИИН ЭЛИДХЭЛ

НЬЮ-ЙОРК. ООН-ой харгалзалга доро 1985 ондо үнгэргэгдэһэн Залуушуулай уласхоорондын жэлэй дүнгүүдээр ООН-ой Генеральна секретарь Перес де Куэльярэй «Хабаадалсалга, хүгжэлтэ, эб найрамдал» гэһэн элидхэл уласхоорондын эмхиин штаб-байшан соо тараагдаа. Зарим тэды амжалтануудай туйлагдаашье һаань, дэлхэйн олон оронуудай залуушуул арга боломжонууд ба хүсэл эрмэлзэлгэнүүдтэеэ зохилдуулан, хүгжэлтын ажал ябуулгада хабаадаха арга боломжогүй байна. Промышленна талаараа хүгжэнги баруунай оронуудта, хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдтэ залуушуулай эрхэнүүд тухай, илангаяа һураха, ажаллаха талаар тэдэнэй эрхэнүүд тухай асуудал урдынхидал мэтэ орёо хурсаар табигдана. Общественэй ажабайдалда залуушуулай оруулдаг хубита улам үргэдэжэ байна гэжэ элидхэл соо тэмдэглэгдэнэ. Энэнь ООН-ой шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн байһаар.

КОНФЕРЕНЦИДЭ БЭЛЭДХЭЛ

ЖЕНЕВЭ. Бактериологическа (биологическа) ба хорото буу зэбсэгүүдые үйлэдбэрилгые хорихо тухай, тэдэниие үгы хэхэ тухай конвенци бэелүүлгые хаража үзэхэ талаар хоёрдохи конференциин бэлэдхэлэй комитедэй сесси эндэ болобо. 1972 ондо хүсэндөө орохоһон энэ конвенци буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаһан уласхоорондын договорнуудые, хэлсээнүүдые баталха талаар абтаһан түрүүшын хэмжээнүүдэй нэгэниинь болохо байна. Мүнөө үедэ зуу гаран гүрэн тэрэниие дэмжэнхэй. Энэ шухала документые саашадань бэхижүүлгын харгы замуудые зүбшэн хэлсэхэ гээшэ конференциин гол зорилго болоно. Конференци үнгэргэлгын болзорые бэлэдхэлэй комитет тодорхойлоод, эмхидхэлэй бусад зарим асуудалнуудые хаража үзэбэ.

ЧЕХ ХЭЛЭН ДЭЭРЭ

ПРАГА. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой хэлэһэн үгэнүүдэн, мэдүүлгэнүүдэй суглуулбариие «Свобода» хэблэл чех хэлэн дээрэ хэблэн гаргаба. КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумһээ хойшо энэ жэлэй январь һарын тэн хүрэтэрхи үеын материалнууд энэ суглуулбари соо оруулагдаһан байгаа.

Энэ ном Советскэ Союзай Коммунис партиин хурдан түргэн хүгжэлтэтэй, зохёон байгуулхы ажал ябуулга тухай ойлгуулжа үгэнэ, совет общественэй ажабайдалай бүхы талые нарижуулан һайжаруулха тухай партиин бэелүүлжэ байдаг элдэб янзын хүдэлмэриие элирхэйлэн харуулна гэжэ КПЧ-гэй ЦК-гай орган — «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ. Эб найрамдалые хангаха, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха талаар КПСС-эй, Совет гүрэнэй хэлбэриишэгүй хүсэл эрмэлзэлтэй байһые суглуулбарида оруулагдаһан материалнууд тодоор гэршэлнэ.

СПОРТ • спорт • СПОРТ • Спорт • СПОРТ

ЧЕМПИОН ЭРХИМЛЭҺЭЭР

Шатараар «Труд» бүлгэмэй түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн нааданда зургаан уулзалга үнгэргэгдэбэ. ЛВРЗ-гэй шатарай клуб соо эхилһэн нааданда 32 шатаршан хабаадалсана.

Республикын чемпион Илья Елсуков түрүүшын хоёр уулзалгада Шагжиев. Буртоин гэгшэдые шүүһэн, Гармаевтай тэнсэһэн байгаа. Удаадахи уулзалгануудта «Бурятфермамашай» инженер Калмыковые, Максимов, Раднаев гэгшэдые бүдэрүүлээ. «Бурятфермамашай» түлөөлэгшэ Халудоров зургаан уулзалгын удаа табан очкотой болобо.

Шатаршад Иринчинов, Гармаев, Жаркой, Максимов, Раднаев 4—4 очкотой болонхой.

Л. ГАРМАЕВА.

ТОБШОХОНООР...

БИАТЛОН. «Труд» бүлгэмэй Россин соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Саратовска областиин Балаково хотодо боложо, Улаан-Үдын лесотехникумэй һурагша спортын мастерта кандидат Руслан Танхаев хоёр дахин буудалгатай 10 километрэй урилдаанда 1-дэхи һуури эзэлбэ.

ФУТБОЛ. Аха наһанай эдиршүүлэй дунда футболоор заншалта мүрысөөн Шэтын областиин Краснокаменск хотодо үнгэргэгдэбэ. Хүүгэдэй спортын 6-дахи һургуулиин (директорынь В. Б. Шантаков) суглуулагдамал команда энэ мүрысөөндэ республикынгаа нэрэ хүндые хамгаалхадаа, Шэтын футболистнуудые — 2 : 1, Эрхүүгэй спортсменүүдые — 4 : 1, Первомайскын түлөөлэгшэдые — 3 : 0, Красноярска хизаарай Саяногорск хотын командые — 1 : 0, Краснокаменскын хоёрдохи командые 7 : 0 тоотойгоор шүүгээ. Илалта туйлаһан талмайн эзэдтэй 0 : 0 тоотойгоор тэнсэжэ, гансал Благовещенск хотын командада 1 : 2 тоотойгоор булигдажа, хоёрдохи һуурида гараба.

С. АФАНАСЬЕВ.

ХҮНГЭН АТЛЕТИКЫН ҺОНИН

✦ Хүнгэн атлетикын урилдаагаар РСФСР-эй кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн Краснодарай хизаарай Кореневск хотодо болобо.

«Буревестник» бүлгэмэй Буряадай областной соведэй хүүгэдэй спортын һургуулиин тренер Григорий Черных 30 километрэй зайе 1 час 37 минута 15 секунда соо гаталжа, спортын мастерта кандидадай норматив дүүргэбэ.

✦ «Буревестник» бүлгэмэй бүхэроссин суглуулагдамал команда Узбегэй Чирчик хотодо һорилго бэлэдхэл хэжэ байна. Буряадай багшанарай институдай студентнэр, спортын мастерта кандидат Татьяна Панькова, нэгэдэхи разрядтайшуул Александр Бражник, Вячеслав Котов, Ольга Титова гэгшэд студентнэрэй бүлгэмэй Россин соведэй суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагданхай.

Б. МИРОМАНОВ.

АРГА ДҮРЭЕЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛНЭ

Эдиршүүлэй дунда классическа барилдаагаар заншалта гурбадахи мүрысөөн «Мелиоратор» гэжэ соёлой байшан соо баярай оршон байдалда нээгдэбэ. КПСС-эй Советскэ райкомой инструктор А. И. Ефимов, СССР-эй Спорткомитедһээ Буряадай АССР-тэ байдаг гүрэнэй тренер, спортын габьяата мастер К. С. Олзоев мүрысөөе нээлгэдэ хабаадаа.

«Урожай» бүлгэмэй областной соведэй түрүүлэгшэ В. Е. Гармаев республикын барилдаанай федерациин үмэнэһөө заншалта нааданда хабаадагшадые халуунаар амаршалхадаа, амжалта туйлахыень эдир барилдаашадта хүсэбэ.

— Он жэлэй үнгэрхэ бүри манай заншалта мүрысөөн улам үргэдэжэ байна. Энэ жэлдэ арбан командын 160 шахуу эдир хүбүүд сугларба. Хүдэлмэрилэгшэдэймнай олохон үхибүүд мүрысөөндэ хабаадана. Заншалта наадые үнгэргэлгэдэ манай эдэбхитэд С. Д. Цыдыпов, С. Б. Балтахеев, Б. Ж. Бальжинимаев гэгшэд ехэ туһа хүргэнэ,— гэжэ «Бурятпромжилводстрой» трестын нэгэдэмэл профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ С. И. Иванов хөөрэнэ. — Энэ үе соо бидэндэ спортын мастерта табан кандидат бэлдэгдээ. Спортын мастер А. Матюнов манайда һорилго бэлэдхэл хэжэ захалһан юм.

Мүрысөөнэй гол шанда хүртэхын түлөө барилдаанай хибэс дээрэ шанга тэмсэл болобо. Эдир хүбүүд гоё һайхан арга дүрэтэй боложо ябаһанаа харуулаа. Благовещенскһээ ерэһэн О. Богомаз «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэ А. Роюс хоёрой уулзалга сугларагшадые хужарлуулаа. Уулзалгын түрүүшын шатада Роюс эдэбхитэйгээр барилдажа, урагшаа гараба. Забһарлалгын һүүлээр Богомаз эршэмтэйгээр добтолжо, нютагаймнай хүбүүе нюргадуулан унагаажархёо. Энэ урагшагүйдэлгэһөө Роюс зохихо тобшолол хэхэ бээзэ гэжэ һанагдана.

Хүүгэдэй спортын һургуулиин эбтэй эетэй команда илалта туйлаба. Амарай областиин барилдаашад — хоёрдохи, харин «Спартагай» түлөөлэгшэд гурбадахи шанда хүртэһэн байха юм.

«Спартагай» эдир спортсмен З. Балданов мүрысөөнэй эрхим бэрхэ барилдаашан гэжэ тоологдобо.

Амарай областьһоо С. Юровский, А. Тулупов, К. Дебелый, С. Манулов (Благовещенск), В. Алешкин (Шэтэ), хүүгэдэй спортын 7-дохи һургуулиһаа Ю. Гунов, Б. Санжиев, А. Пигнанов, А. Сергеев, В. Цыденов, Б. Халбазыков, В. Донской, «Спартагһаа» З. Балданов, С. Рогов. Нэршүүһээ В. Борисенко, А. Скрипченко гэгшэд өөһэд өөһэдынгөө шэгнүүрнүүдтэ илалта туйлаһан байгаа.

Мүрысөөнэй түгэсхэлдэ Благовещенск хотын тренер Б. М. Хатиповтай уулзахадамнай, иигэжэ хөөрэбэ:

— Бидэ энэ мүрысөөндэ хоёрдохёо хабаадажа байнабди. Мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдээ. Эдир спортсменүүдэй һайнаар эдеэлхын, амархын тула таарамжатай эрхэ байдал байгуулагдаһан байгаа. Эгээл тиимэһээ айлшадай зүгһөө мүрысөөе эмхидхэгшэдтэ баяр баясхалан хүргэхые хүсэнэб.

В. СЫДЕЕВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора 2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие—2-35-95, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-01435. Заказ № 102. Индекс 04609